

Új könyvek!

Barabási Kun József:

Bevezetés a politikába. Ára 6 K

Szöllősy Lajos dr.:

A gyomorbetegségek általános tünettana. Gyakorlóorvosok számára. Ára 5 K

Tomesányi Mórle dr.:

Jogerő a közigazgatási jogban. Ára 5 K

Magyar Könyvtár

Szerkesztő:

RADÓ ANTAL

Új sorozat. Egy-egy szám ára 30 fillér.

825—826. **Heltai Jenő:** Végeladás.

827—828. **Bourget:** A hazugság. Fordította **Benedek Marcell**.

829. **Deák Ferenc** husvétii cikke és a kiegyezést védő beszede. A bevezetést írta **Fayer Gyula dr.**

851—852. **A világháború naplója.** XI. Az 1916 január—februári események.

Olcsó Könyvtár

Alapította:

GYULAI PÁL

Szerkesztő:

HEINRICH GUSZTÁV

Egy-egy szám ára 20 fillér.

1825—1827. **Cicero.** Cato Maior az öregségről. Fordította **Némethy Géza**.

Megrendelhető:

LAMPEL R. könyvkereskedése (Wodianer F. és Fiai) r.-t.-nál
Budapest, VI., Andrassy-út 21.

Érdekes ajándék!

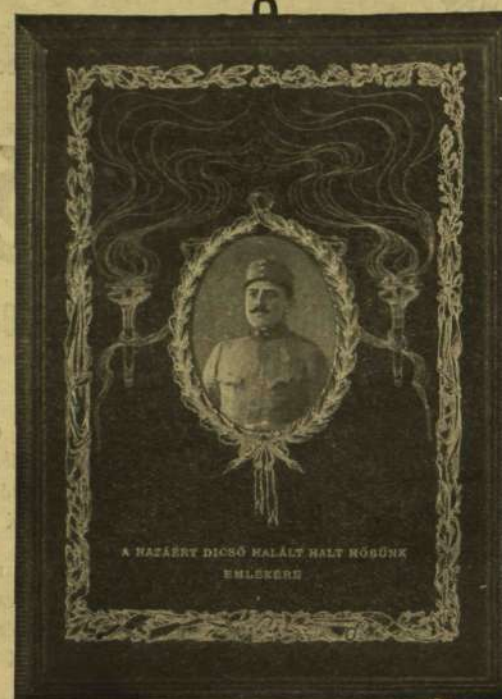
legyőzhetetlen ország

Írta: **Dödy**

Ára 2 korona

Megrendelhető:

LAMPEL R. könyvkereskedése (Wodianer F. és Fiai) részvénytársaságnál
Budapest, VI., Andrassy-út 21.
és minden könyvárusnál

Eredeti nagyság 20x28 cm. Törvényesen védve.
Tetszés szerint falra is függeszthető, asztalra is állítható.

Órizzük meg hősi halált halt kedveseink emlékét!

A világháború majd minden családból kiragad egy-egy kedves hozzátartozót, kinek emlékét szívünkbe zárva, feledni nem tudjuk. Ezeknek a dicső halált halt hőseinknek emlékét megörökítendő, igen diszes, szép kivitelű fényképtartó keretet, (fekete moiré alapon, ezüst nyomással) melybe bármilyen arckép beilleszthető, 2 korona beküldése ellenében bérmentve küld.

Méhner Vilmos kiadóhivatala,
Budapest, IV., Egyetem-utca 4.

Gyűjtőknek 6 darab után 1, 10 darab után 2 tiszteletpéldánnyal szolgálunk.

A hadi technika csodáit

tartalmazza érdekes leírásban

az UNIVERSUM háborús kötete.

Szerkesztette **HANKÓ VILMOS dr.** Ára kötve 8 K 50 fillér.

Megrendelhető: **Lampel R. könyvkereskedése** (Wodianer F. és Fiai) r.-t.-nál

Budapest, VI., Andrassy-út 21. és minden könyvkereskedésben.

RENDELÉSNEK SZÍVESKEDJÉK LAPUNKRA HIVATKOZNI

Vadászsportot űzők

akár itthon, akár a fronton vannak —
figyelmébe ajánljuk a

„NIMRÓD”

KÉPES VADÁSZUJSÁG-OT

Állandó melléklete:

„A vadászeb”

című egyedül magyar nyelvű eb-
tenyésztési szaklap. — Mindkét lap
gyönyörűen illusztrálva.

Előfizetési ár mindkét lapra: egész
évre 14 kor., fél évre 7 kor., negyed-
évre 3.50 kor., egyes szám ára 50 fillér.

Tessék mutatványszámot kérni.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Buda-
pest, IV. ker., Egyetem-utca 4. sz.
(Franklin-Társulat.)

A magyar katona aranykönyve

A MI HŐSEINK

Katonáink hőstettei
a világháborúban.

WOINOVICH EMIL
cs. és kir. gyalogsági tábornok
vezetése alatt szerkesztette

Köszömködték:
REICH ÁRPÁD
m. kir. honvédtiszár-alezredes
és
SEBŐK ZSIGMOND.

Képmellékletekkel

Ára kötve 6 korona

A Franklin-Társulat kiadása

Kapható minden könyvkereskedésben

47. SZ. 1916. (63. ÉVFOLYAM.)

SZERKESZTŐ
HOITSY PÁL.

BUDAPEST, NOVEMBER 19.

Szerkesztőségi iroda: IV. Vármegye-utca 11.
Kiadóhivatal: IV. Egyetem-utca 4.

Egyes szám
ára 40 fillér.

Előfizetési
feltételek:

Egész évre — 20 korona.
Félévre — 10 korona.
Negyed évre — 5 korona.

A „Világhírnök”-vel
negyed évenként 1 koronával
több.

Külföldi előfizetésekre a postailag meg-
határozott viteldij is eszolandó.

EGY HONVÉD GÉPFEGYVER OSZTAG A PREDEÁL FELETTI ÁLLÁSOKBAN.

A ROMÁN HARCOZTÉRRŐL. — Jolty Gyula a harcstérre kiküldött munkatársunk felvételei.

ÜVEGHÁZ.

ELBESZÉLÉS. — IRTA SZÖLLŐSI ZSIGMOND.

(Folytatás.)

A czingár fiatalember összehúzta a szemét és furcsa, vontatott hangon mondta:

— Három, az sokszor kevesebb, mint kettő. Klausen ránézett.

— Ön túlságosan szerényen taksálja magát.

Az asszony hangosan, nyílt kárörömmel nevetett.

— No Kavadi, maga megkapta... Én nem is úgy értettem... De az a fiatal hölgy olyan... olyan hirtelen távozott, a mint megpillantott minket... Mint a ki szökik...

— Nem vettem rajta észre semmi ijedséget.

— No Istenem, megijedni, az talán kissé sok is lenne. De mintha a kisasszony kissé óvakodnék a társaságunktól... A viselkedésében van valami különös.

— En ezt se vettem észre.

— Csodálom. Pedig ön bizonyára nagyszerű megfigyelő és semmi okom sincs a föltevésre, hogy ezuttal nem lenne kedve ennek a tudományának vagy passziójának a gyakorlására. A téma nem kellemetlen.

Kavadi gyorsan bólogatott a fejével és élénken mondta:

— Nem, nem. A fiatal hölgy nagyon szép. Nagyon szép.

Az asszonynak szikrázott a szeme és olyan tekintetet vetett rá, mint egy ostromcsapás.

— Nagyon szép. Ez bizonyos. Sőt gyönyörű... De egy kicsit furcsa. Egy kicsit nagyon furcsa. Hogy egy fiatal leány megjelenik itt teljesen egyedül... egészen egyedül, minden kísérelés nélkül, hát ez...

Klausen vállat vont és közbevágott:

— Ez azt mutatja, hogy nem akar senkit se megtámadni és nem is tart attól, hogy őt támadja meg valaki. Tudta, hogy nem az ő érdébe indul.

— Bizonára. És teljes joggal számíthatott arra is, hogy föltétlenül akad egy nemcs lovag, a ki megvédelmezi a fnevadaktól... De ha nem sietett volna túlságosan kedves Klausen kirántani a kardját, akkor a hüvelyében is hagyhatta volna. Mert épen azt akartam mondani, hogy ez a magánossága egyedül még nem lenne különös. Nem is szokatlan. De azt önnek is észre kellett vennie, hogy ennek a fiatal hölgynek a viselkedése egyáltalában nem azoké a lányoké, a kik magukban járkák a világot, nyugodtan, bátran és biztosan... Ez olyan... tétova, olyan határozatlan... félős, olyan idegen az idegenségben és gyakorlatlan a magánosságban. Zavart és elkáprázott... Az így utazó leányok nem szoktak ilyenek lenni. Azok se nem ilyen meghatóttak, se nem ilyen özike nézésűek. Nézzen csak egyszer jól a szemébe, csupa csodálkozás és csupa nyugtalanság, mint a gyermeké, a ki leszökött az erdőbe, a mely ellenállhatatlanul vonzza, de a mellett folyton retteg, hogy észreveszik a szökését vagy pedig attól, hogy eltéved és nem találja visszafelé az utat.

Klausen élesen nézett az asszonnyra és kis szünet után csendesen mondta:

— Ha így van, ez nagyon természetes. Ez a fiatal hölgy nyilván először van egyedül és ez megmagyarázza úgy a meghatótságot, mint a nyugtalanságot. Nagyon jól mondta, mikor a gyermek először van az erdőben, gyönyörködik és fél. Akkor is, ha nem épen szököve jutott oda.

Az asszony mohón tiltakozott.

— Ezt én nem is állítottam. Én csak azt mondtam, a mit mondtam. Se a szököst nem értettem szó szerint, se az erdőt, se a gyermeket. Mert a gyermek, bár nagyon szép, bájos... igazán nagyon szép, már nem egészen gyermek... Tegnap este jól megnéztem és mondhatom, már nem egészen gyermek.

Klausent, maga se tudta miért, bántotta ez a megjegyzés, a melyben rosszindulatot érzett. Az ajka megrándult és a hangja nem volt minden élesség nélkül, mikor mosolyogva felelt:

— Egy bizonyos számú esztendőn túl a nőnek három kora van. Az első, mikor esti lámpafénynél idősebbnek látszik, mint a reggeli világosságban, a második, mikor este látszik fiatalabbnak és a harmadik, mikor akár reggel, akár este mindig egyforma idős.

Az asszony szeme idegesen húzódtott össze. Szárazon nevetett és érdes hangon mondotta:

— Sietek óvatosan visszavonulni még mielőtt megmondanám, hogy engem melyik kategóriába soroz.

Becszengett a fejével és tovább vonult. Kavadi követte, de előbb még odasúgott Klausennek.

— Tudja mi az a gyanú, a mi a signorát bántja? Az, hogy az amerikai kisasszony jobban tetszik, mint ő. És ez a gyanuja bizonyára nem alaptalan.

Halkan nevetett és sietett az asszony után.

III.

Klausen elgondolkozva ült és valami kelletlenséget érzett a lelkében. Az asszony megjegyzései bántó ták, de maga előtt se tagadhatta, hogy a megfigyelései nem voltak alaptalanok. A leány megjelenése és tartózkodásának körülményei vagy inkább minden körülmény nélkül valósága nem volt híján bizonyos titokzatosságnak. Őt nap előtt egészen egyedül érkezett, minden kísérelés nélkül, nagyon szerény podgyászszal, a bejelentőlap mindössze annyit mondott róla, hogy Miss Grace Maxwell, Amerikából. Se újságot, se levelet nem kapott semerről és nyilván nem is várt. A föllépésében semmi a magános idegenséget megszokott nő edzett biztosságából, sőt ellenkezőleg, bátortalan, félénk, elfoglalt és riadékonny. A szeme, mikor először jelent meg a szálló éttermében nyugtalan, aggodalmaskodó és szinte segítségért esengő volt. A véletlen a Klausen szomszédjává tette az asztalnál, a mely körül a nyári hónapban nem ültek sokan. A szezon még nem kezdődött meg, a néhány vendég részben épen a magánosság kedvéért volt itt, részben a közeli játékbank fanatikusaiból telt ki, a kiket se a hely paradicsomi szépsége nem érdekelt, se a rettentő hőség nem riasztott.

De a magános leányt nyilván nem a Casino mámoros élete vonzotta ide. Még egyetlen egyszer se volt odaát, noha Kavadi úr már az első beszélgetésben kifejtette neki, hogy ez a mulasztás a legnagyobb könnyelműséggel határos. Kíváncsian, de vonakodva hallgatta és húzódozva mondta:

— Majd később... Talán a jövő héten... Hisz egyelőre még itt is annyi az élvezni való.

De igazában alig tett mást, mint hogy a vizet nézte, a kőfalon állt vagy a parton bolyongott valami állandó, nagy meghatótsággal és magába merüléssel. Az lehetetlen volt, hogy össze ne ismerkedjék a kis társasággal, de szinte ijedten tért ki minden lehetősége elől annak, hogy bele is vegyüljön. Ez elvonuló hajlandóságában azonban semmi se volt, a mit gőgnek vagy akár csak zárkózottságnak is lehetett volna magyarázni. Inkább egy leküzdhetetlen, állandóan eleven érzése az idegenségnek, valami titokzatos és folytonosan éber aggodalom, ijedt néma védekezés minden esetleges kíváncsiság ellen.

Klausennek az első, ösztönös, de ritka határozottsággal jelentkező impressziója az volt róla: mennyire védtelen és a szép, magános leány! Milyen páncélozatlan és megrájdó. Milyen szorongó, kíváncsi és didergő a tekintete. Zavart, nesztelen, andalgó és tétova viselkedésében volt valami az álomjáróból vagy valami elesodálkozott és fényit. Klausen maga se tudott magának számot adni róla: miért és honnan, de az első perctől fogva az érdeklődésnek egészen szokatlan érzése áradt föl benne, a részvétnek és a kötelességérzetnek sajátos keve-

réke, eredetében és hivatásában teljesen homályos és határozatlan. A mióta a maga fájdalmas ügyét magával végleg elintézte, a szemlélődés nem kábító szer volt a lelkének, hanem őszinte kedvtelés. Szerette figyelni az embereket, de az érdeklődése nem volt tárgyi természetű. Egyáltalában nem volt kíváncsi az emberek külső dolgaira, a körülményekre, a melyek az élet formáit alakítják. Klausen elvált ember volt, egy gyötrelmes órával a múltjában, a melynek a robbanása szétvetette a tűzhelyét, kisodorta házából és távol északi hazájából. Úgy hagyta el, mint egy keserves, rossz emléket és olyan helyet keresett magának, a melynek se földje, se levegője, se virágai arra ne is emlékeztethessék. Meggyógyulni a feledésben: ez a nagy vágy hozta ide (s hálás volt az idegenségnek, a mely csakugyan kiemelte a lelkét az emlékezés gyötrelmeiből és lassanként filozófiává edzette, a mi egykor fájdalom volt. De a saját tegnapi emléktől való irtózás elidegenítette a hajlandóságát minden tegnaptól. Nem szerette a tegnaptól, csak az emberek érdekelték és nem a mi történt velük. Úgy vette az embereket, mint a kik abban a pillanatban jöttek a világra, a melyikben megismerte őket és valami különös, ösztönös kötelességet érzett, hogy ragaszkodjék ahhoz az impresszióhoz, a melyet az első pillanatban reá tettek. Ragaszkodjék hozzá és megvédelmezzék.

Sose jutott volna eszébe tanakodni azon, a mit a mexi.ói asszony a szép magános idegen lány megjelenésében és viselkedésében föltűnőnek vagy legalább is észrevenni valónak talált és bosszantotta, hogy erre rákényszerült. Az ő gyanú és kémlelés nélküli tekintete csak kedvesnek és némileg megindítóan látta a leány némán áradó gyönyörűségét, friss meghatótságot és mert a jelenség szép volt és nyilvánvalóan őszinte, semmi okát se érezte annak, hogy tovább keressen.

— Mit akar tőle ez az asszony? — kérdezte magában kelletlenül és kissé megriadtan maga is meglepődött rajta, hogy ez a kérdés milyen energikusan megmozgatta a gondolatát. El kellett mosolyodnia.

IV.

— Ha még sohase látta, akkor el kell jönnie: erősködött a görög. Ötven perec innen vonaton. Nem mondom, hogy játszszer, de nézze meg. Látványának is olyan, a milyen kevés van a világon. Igaz, hogy ez az idő most nem az igazi, az élet most a tizedrésze se annak, a mi a nagy szezonban, de annak, a ki még sose látta, így is roppant érdekes. Klausen úr is többször volt már odaát, pedig ő sohase játszik.

— Csak azért nem, mert minden más jobban érdekel, mint a játék. Úntat és fáraszt.

A leány leplezetlen kíváncsisággal hallgatta a görögöt. Halkan, tétován mondta:

— Elhiszem, hogy nagyon érdekes lehet.

— És... izgalmas is. Természetesen azoknak, a kik játszanak... És ön bizonyára...

Megakadt és elpirult. A görög elmosolyodott.

— Miért zavarodott meg? Csak mondja ki bátran!... Persze, hogy én játszom. Játékos vagyok. Sőt: egyéb se vagyok. Fjresának vagy éppen erköletelennek tartja ezt?

A leány riadtan tiltakozott:

— Dehogyan!... Hogyan?... Én... én nem is értek efélékhez, tehát nem is lehet róla véleményem.

Zavarában ösztönösen a szomszédja, Klausen felé fordult olyan tekintettel, mint a ki segítséget kér. De Klausen sóltalan maradt. Ellenben Kavadi annál élénkebben folytatta:

— Erköletlenség az, ha valaki mást csinál, mint a mire magában hivatást érez. Vagy, ha nem erköletlenség, legalább is lelkiismeretlenség. Ha én orvos, ügyvéd, mérnök vagy, mint az apám valamikor akarta, diplomata leszek

BÁRÁNY HÁZAI SAMU HONVÉDELMI MINISZTER, A KI MOST LETT VEZÉREZREDES. — Vadas Miklós rajza.

meghamisított az életemet és megcsalom a mesterségemet, mint a hogyan csaló az, a ki szerelem nélkül házassodik. De a játék: abba szerelmes vagyok. Foglalkoztat, érdekel, izgat és tüzei a fantáziát. Mindenkinél, a kinek lelke van, megvan a maga nagy érzése, a melyik nem mámor, mert sose röpönn el és nem is csak szenvedély, mert nem alacsonyít le. Semmi se lehet önzetlenebb, mint a játékos szerelme a játékhöz, a mely tisztá és érdekel nélkül való.

Klausen elmosolyodott:

— Hát akkor, hogy van, hogy mégis mindig nyerni akar valamennyi? Mire való a csalhatatlan melódiák folytonos keresése?

A görög vállat vont:

— Nyerni kell, hogy tovább játszassunk. Mint a hogy örökké fiatal akar maradni, a ki egy istennőbe szerelmes. Mert a játék meg nem vénül soha. Mindig fiatal marad és örökké izgató titkok égnek a szemében. A ki a pénzért

játsszik, az nem az igazi. Az igazi játékos nem rabja a pénznek és nem is porkolábja. Az arany csak arra jó neki, hogy eszköze legyen a gyönyörűség szakadatlan hálójának. Diadalának jutalma, a mit olvasatlanul tele marékka szór vissza, mert az igazi játékos gavallér, merész és nagylelkű. Ért van, hogy a hol a játék tanyát ütött, ott mindig szép az élet, lendületes, fényes és hullámzó. Minden öröm oda siet és a levegőnek olyan édes íze van, mint sehol másutt a világon. Meg kell kóstolni ott a levegőt.

A leány mosolygó arczeval hallgatta az áradó beszédet és kissé meggyőződés nélküli hangon mondta:

— És ha a kóstoló túlságosan talál ízleni?... Az aztán veszedelmes...

— Veszedelmes? Félni attól, hogy valami jó lesz, be kell ismernie, hogy ez nem túlságosan logikus. Ha már az ember egyáltalában szükségesnek vagy kötelességének, vagy mondjuk,

erkölcsösnek érzi, hogy okvetlenül félni is kell valamitől, akkor tartogassa ezt az érzését annak, a mi rossz, a mi kellemetlen. Azért mondom ezt ilyen föltételeken, mert a játékos nem ismeri ezt az érzést. Ő olyan tengeren hajózik, a melynek nincsenek partjai. Csak gyönyörű szigetei és, persze zátonyai meg örvényei. De éppen így szép és érdekes! Mindig mélységek fölött lengeni, mindig úton és mindig — sehová, de mindig újat élni, egyszer egy tündérszigeten, máskor egy szál deszkán a viharzó vizen... ez az! Mert a végén úgyis a ferékre kerül egyszer mindenki, ha soha se merészkedett is a vízre. Mit kockáztatott az ember? Egy szép, rendes polgári temetést bóbítás lovakkal és égő gyertyákkal. Ez is valami. De ezért talán még se érdemes egy egész életet át óvatossan a padlón maradni és a rögbe kapaszkodni.

(Folytatása következik.)

MAGYÁRORSZÁG ÉS A LENGYEL KIRÁLYSÁG

A mikor Lublinban Kuk, Varsóban pedig Beseler tudomására adták a lengyeleknek, hogy a központi hatalmak uralkodói visszaállítják az egykor oly hatalmas lengyel királyságot, akkor nemesak politikailag változott meg Európa térképe. Ma ugyan még dörögnek keleten és nyugaton a fegyverek és csak a diplomácia titkos konyhájában sejtik, hogy minő formák között kezd meg munkáját a kontinens legfiatalabb állama, az európai közgazdászok azonban tudják jól, hogy e független Lengyelország halomra dönti az eddigi közgazdasági berendezkedéseket is és új utakat, irányokat jelöl meg a nemzetközi kereskedelemben.

Lengyelország régmúlt idejéről, a történelmi koráról különösen mi magyarok, sokat tudunk. Szoros, meleg barátság fűzte egymáshoz a két országot, királyokat is adtunk egymásnak és magyar urak épen úgy otthon érezték magukat Lengyelországban, mint a lengyelek nálunk és Erdélyben. A lengyeleknek szabadság utáni vágya talán a legjobb fogadtatásra nálunk, Magyarországon talált és a történelmi majd egyszer arról is megemlékezik, hogy csak a legutóbbi hónapokban is egymásután léptek akcióba a lengyel királyság visszaállításáért a magyar vármegyék. Ismerjük Lengyelország történelmének legutolsó fázisát is, ellenben azzal már keveset foglalkoztak nálunk, hogy gazdaságilag milyen volt ez a Lengyelország a háborút közvetlenül megelőző időben és Lengyelország legutóbbi fejlődése milyen perspekti-

váját nyújthatja a háború után elkövetkező békés időszaknak.

Lengyelország valóságos kincsesbányája volt Oroszországnak. Itt talált piacra a hatalmas birodalom termésének feleslege és a lengyel gyárak látták el ipari cikkekkel a császár birodalmának legnagyobb részét. A lengyel gyárak készítményeinek az értéke meghaladta évenként a két milliárd koronát és a hatalmas ipartelepeken közel félmillió ember kereste meg a kenyerét. Az ipar fellendülésének nagyban kedvezett két körülmény: egyrészt a Németországhoz való közelség, másrészt pedig az, hogy a dombrovi szénbányák a gyárak szénigényét legnagyobbrészt fedezni tudták. A lengyel ipar fejlődése hátrányára volt az orosz iparnak, a mely azzal nem tudta felvenni a versenyt és ezért az utolsó időben Oroszország kényszereszközök-höz volt kénytelen nyulni az orosz ipar megvédése érdekében. A Lengyelországban készített áruk fuvardíját Oroszország felé a ketszeresére emelték, de még így is veretlen volt a lengyel ipar. A lodzi, varsói, tomaszovi gyárak hatalmas hírnévre tettek szert, egész Oroszország pamutipari szükségletét a lengyel gyárak állították elő és mivel a gyári áru mindig elhelyezést talált az orosz piacon, számottevő kivitelre a lengyel gyárak nem is törekedtek.

Ezzel szemben a mezőgazdaság határozottan visszafejlődött a lengyel királyság területén, a lengyel mezőgazdaság nem talált oltalmat az orosz gabona beözönlése ellen és

Lengyelország túrni volt kénytelen, hogy állandóan, mint Oroszország termésének piacza szerepeljen. Az 1864. évi februári császári ukáz különben is lehetetlenné tette a lengyel mezőgazdaság fejlődését. Ez az intézkedés a parasztnak adta ugyan azt a birtokot, a melyet azok addig bérben munkáltak, de egyben eltiltotta, hogy a paraszt a birtokára kölesont vegyen fel, vagy pedig azt eladhassa. Ez az intézkedés elszegényítette a parasztságot, a mi itt annál jobban érthető, mert a lengyel parasztság szaporodása elég nagy-nak mondható és itt a népesség sűrűsége is tekintélyes. A mi európai Oroszországban a sűrűség négyzetkilométerenként 26,6 fő, addig Lengyelországban minden négyzetkilométerre 100,5 ember jut és a varsói kormányzóság sűrűsége a Német birodalom sűrűségét is túlhaladja. Itt 120 fő a sűrűség, amott pedig 175 lélek.

A parasztság elszegényedése az ipari fejlődést mozdította elő, az emberek ugyanis a gyárakba mentek dolgozni és aránylag nagyon kevés munkabérral megelégedtek. A háború előtt az átlagos napszám 55 kopek volt, nyáron az aratáskor valamivel nagyobb, 80 kopek. E mellett a kis kereset mellett mégis elégedettek voltak a munkások és pedig azért, mert a megélhetési viszonyok kedvezőek voltak. Szinte nevétségesen kicsiny volt az Oroszországból beözönlő élelmiszerek ára, végső eredményben azonban nagyon drágán fizetett ezért Lengyelország: az állatállománya állandóan csökkent, tönkrementek az erdősegei, a mezőgazdasága

A KORMÁNYZÓI PALOTA KIELCÉBEN.

NOWORADOMSKI RÉSZLET.

A RADOŚĆI VÁROSHÁZ.

A SCHEROKA-ÚT RADOMBAN.

LENGYELORSZÁGI KÉPEK.

nem haladt, azt senkinek sem kultiválta és az ipari fejlődésben a mezőgazdaság elmaradottsága nem találhatta meg a kárpótlást.

Az egyensúly helyreállítása a háború utánra maradt. Lengyelország megszabadulva az orosz gabona versenytől, mezőgazdaságilag is fejlett állam lesz és ipara szabadon fejlődve elhelyezést találhat a külföldi piacokon is. A múltban olyan hatalmas lengyel textil-, fém-, bányászati-, fa-, ruházati-, kémiai- és mechanikai ipar megtalálja a piacát a jövőben a szövetséges országokban és a Balkánon is és ehhez, ennek az iparnak a fejlesztéséhez kétségkívül hozzájárul majd a magyar tőke.

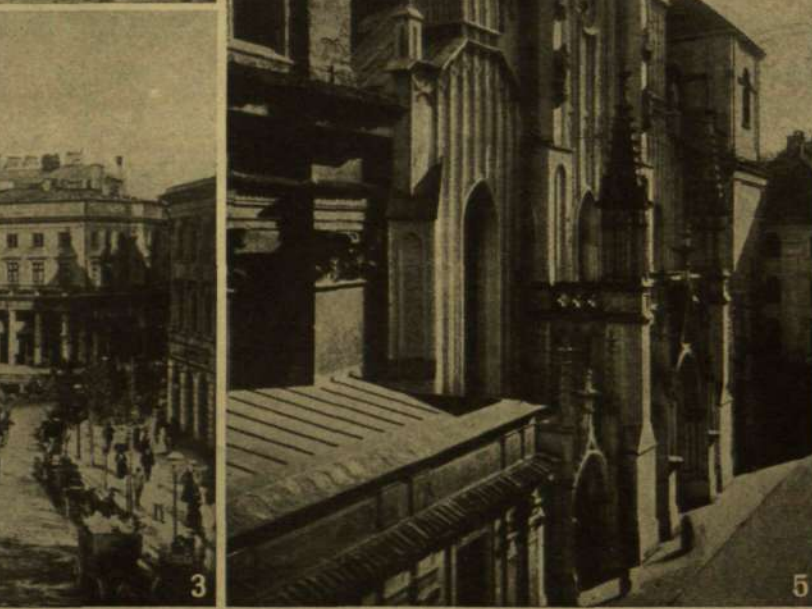
Es itt kapcsolódik bele Lengyelország szerepe a magyar gazdasági életbe. Bizonyos ugyanis az, hogy a háború után gazdasági kérdésekben egymásra leszünk utalva. Lengyelország nagy újjáépítésében mi is kivesszük a részünket. Az

ország ma rom, az egykor virágzó gyárakban állnak a gépek, a munkások szerteszéledtek, egyedül Lodz vidékén, a hol békében több mint 200,000 munkás dolgozott, ma alig áll 18,000 munkás a gépek mellett. Az országot fel kell építeni és az építők között ott lesznek a magyarok is. A lengyel ipar felsegítése részben magyar munka lesz és Magyarország ipara és mezőgazdasága alkalmas piacot talál majd Lengyelországban. Nagyon hosszú ideig szüksége lesz még Lengyelországnak arra, hogy gabonát, lisztet és nyersanyagot vigyenek be az országba, a magyar mezőgazdasági terményeknek tehát új piacra kínálkozik és új piacra lesz azoknak a magyar gyáraknak is, a melyek sem Németország, sem pedig Ausztria felé nem gravitálhatnak.

Mértékadó helyen már most gondoskodnak, hogy ez az összeköttetés kellő előkészítés után

induljon meg és a Magyar Kereskedelmi Múzeum már a háború alatt megfelelő kirendeltségeket létesített Varsóban, Lublinban és Radomban. Ezek a kirendeltségek szorgalmasan dolgoznak azon, hogy az új Lengyelország és Magyarország között a gazdasági kapcsolat erős legyen és a magyar gazdasági érdekek épenúgy megtalálják az érvényesülést Lengyelországban, mint a hogyan a lengyel cikkeknek majd jó piacra nyílik nálunk.

Oroszország vesztesége igen nagy lesz, egyrészt legtöbb adót fizető tartományát veszíti el, másrészt megszűnik a közvetlen kapcsolata a Nyugattal. Lengyelország nyeresége annál nagyobb, a politika önállóságon kívül a jövőben már semmi sem akadályozza meg az ország mezőgazdaságának és iparának szabad fejlődését és Európa is gazdagabb lesz egy kulturáiban hatalmas országgal!

1. Színház a szabadban, Lazienka szigeten. — 2. Sobieski János kastélya Wilanowban. — 3. A régi lengyel királyság kincstári palotája. — 4. A varsói opera. — 5. A Szent János székesegyház Varsóban.

LENGYELORSZÁGI KÉPEK.

JELEN ÉS JÖVŐ.

Egy dráma előadását végignézni könnyebb mesterség, mint egy drámát megírni és egy drámát megírni kevésbé izgalmas élmény, mint egy drámát átélni. Ez a kor, a melyet mi most élünk, a világtörténelem legnagyobb drámája. Historikusok egész serege fog kísérletezni vele, hogy lehető teljességében megírja majd és a világ a világ, folyton izgatni fogja az emberek érdeklődését. Az Idő alkotó ereje a maga maximumát produkálja az eseményekben és minden műfaj számára ontja az anyagot. Tudomány és költészet talán évszázadokon át táplálkozik majd belőle, a nélkül, hogy egész tartalmát valaha is kimeríthetné.

De mi a legerősebb érzése magának a Mának, a melyet rendkívüli végzete e nagy dráma eleve hősévé avatott? Nagyon röviden megmondhatjuk. Ez a Ma már — Tegnap szeretne lenni. Az egész korról beszélünk, mert a dráma hőse ez idő valamennyi szereplője együttesen adja: a szenvedésnek se innen, se túlra nem határa a lövészárkok egymással farkasszemet néző vonalsora. Se a szenvedésnek, se a természetes vágyaknak, a melynek nehéz sóhajása a szörnyű próbaállás végét kívánja. Halljuk a vezető hatalmak vezető politikusaik szavát. A maga vallott igazsága szerint természetesen más mond és másként érvel valamennyi. De egyre előnyomulóbban jelentkezik egy beszédés tünet valamennyiben. A gondolat leküzdhetetlen vágya, hogy megszabaduljon a jelen szörnyű képétől és egy más világ levegőjében szárnyalhasson. A lelkek a jövő zenéjét szomjazták. A mely nem lehet többé se olyan, mint a borzasztó jelen, se olyan, mint a múlt, a melyből e borzasztóság született.

Mi se lehet többet mondó, mint az, hogy most, mikor egész Európa népei egy vad és halálos birkózásban vonaglanak, Anglia külügyminisztere a nemzeteknek egy ideig nem ismert forró és megbonthatatlan szolidaritását követeli a jövőtől. Meg kell csinálni a nemzetek, az összes nemzetek társadalmát, mondja Sir Edward Grey és ne legyen többé szövetség — a többi

nélkül vagy a többi ellenére. Minden nemzet valamennyi nemzet szövetségese legyen, hogy valamennyivel találja szemben magát a botor vagy a gonosz, a ki a kötelekből magát kivonni merészkedne. A világ testvériesen őrzött közös házi kincse legyen a Béke és a mindenekkel szemben való reménytelen magánosság a biztos fekete végzete annak, a ki ellene törne.

De mi a béke? A biztosság tisztelete. A tulajdon biztosságáé. A munka biztosságáé. A tehetség, a szorgalom, a boldogulás biztosságáé. A határok tisztelete. A vágyak és törekvések otthontartása. Grey a jövőbe rajzolta a maga gondolatát és hitvallást tevén, ennek igazsága mellett oly tanura hivatkozott, a ki egyelőre még — meg nem született. A német kancellár azt idézi a sorompó elé, a kinek szava egyedül magyarázhatja meg: miért a szörnyű ellentét a jövő ábrándja és a jelen véres és dúló valósága között? A Multat. Ki az, a ki a biztosság tisztelete ellen oly borzasztóan vétett? Ki tört a másik tulajdon, munkája, szorgalma és boldogulása ellen? Ki az, a ki nyíltan és titokban, becsületes megállapodással és becsületes összeküvésével szövetséget kötött, de nem a mindenek szövetségét mindenkiért, hanem az elnyomó többség szövetségét, a mely biztosan meg tudja fojtani és le tudja gázolni, a kik ellen megszerveztetett. Oroszország a törököt akarta, Franciaország a németet, Románia és Szerbia a magyarét, Olaszország az osztrákot, Anglia a konkurrens vevőit és üzleti hasznát. Egyik se volt fenyegetve és mind fenyegetett. Vágyaik és törekvéseik a határokon túl kalandoztak.

Ez a múlt vallomása és a vallomás hitelessége: a jelen minden borzalma és szenvedése. A nemzetek testvéri társasága egymás torkát markolászta és egymás mellét tapossa. A béke, a melyet mi akarunk, dörögte Briand, csak francia béke lehet és a mivel kivívjuk, a jövő tavaszon egy olyan offenzíva, a melyet még nem látott a világ.

Pedig a világ elszörnyedt szeme már rettenetes offenzívákat látott és több mint kétes: megvan-e a hatalma Briand úrnak, hogy ő diktálja a béke nációnálját. A béke nem az a

szelíd leányzó és nem az a fehér galamb, a kinek rajzolni szokták. A béke erősebb mint a medve, az oroszlan, a boa constrictor meg a sakál és kegyetlen megtorlást gyakorol azokon, a kik megrohták és leteperték. A béke minden-nél hatalmasabb és a béke mindig győz és soha se azok, a kik ellene konspiráltak.

A ki kívánja, mert becsületes tudata, hogy ellene nem vétett és rajta számon kérni valója nem lehet: mért nem siet élébe? Miért utálja át áldásait a jövőnek? Miért üldözi bűnnek a vágyó szót, a mely mostanra kívánja? Miért reszket a vele való találkozástól? Mert más-képpen történt, mint a hogyan ők akarták. Grey szerelmi vallomása a jövő békéjének — akár ösmerte, akár csak fogalmazvány — szép. De a jövődőlstené: a múltnak azonban Grey és társai urai voltak és béke nemcsak a jövőben lesz, hanem a múltban is volt. És a múlt szava rettenetes vád ellenük, a kik ezt a jelent megcsinálták.

A béke még minden háborút legyőzött, ezt a mostanit is le fogja győzni és a mit az angol külügyminiszter mondott, egyszer egész bizonyosan valósággá lesz. De nem, mert ő mondotta és nem is daczára annak, hogy ő mondotta. Az emberiség iszonyattal fog kiemelkedni a vérnek és szenvedésnek e tengeréből és égő szóval óvja a maga tanulsága által a jövőt. De nem a Grey szavával, a ki ledöfte, a mit magasztal és a minek szépségeit festi. Hogy a béke áldott és a háború rettenetes, hogy semmi törekvés nem szentebb, mint az, a mely a szerencsétlenséget az emberiség fejeiről elhárítja; magyarázni soha se volt fölöslegesebb, mert megérteni soha se volt könnyebb, mint mostan. A nemzetek a békét, a mely el fog érkezni, úgy fogadják majd, mint urukat a megváltottság boldog könyvével szemükben és a hűség esküjével szívükben. De a világnak ez eljövendő ura se Greyt, se társait ismerni nem fogja, ők a sok között, a kik trónjára vezetik és a kik ujongó hódolattal üdvözlnek — ott nem lesznek. Sehol se lesznek. Ők a múlt fölbujtói és sorsuk, hogy belemerüljenek a jelen véres ingoványába és eltűnjenek alatta.

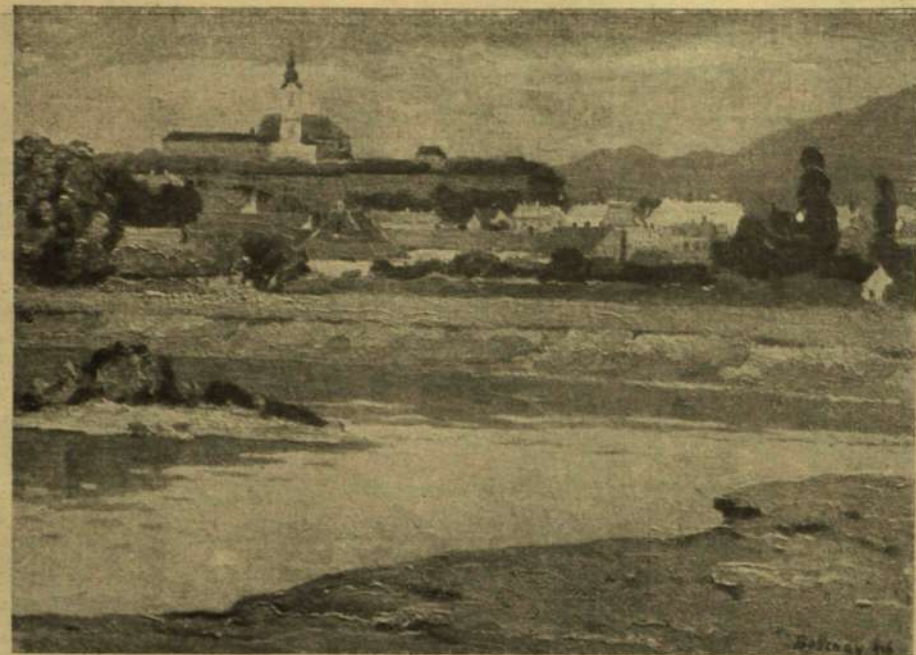
Szigma.

RÉSZLET AZ ÖSSZELŐTT PREDEÁLBÓL. — Jolty Gyula, a harostérre kiküldött munkatársunk felvétele.

1. A magyar határ Predeál előtt. — 2. A predeáli pályaudvar peronja. — 3. A predeáli csendőrátkantya előtt. — 4. Predeál déli része a Bussos hegyekkel. A ROMÁN HAROSTÉRRŐL. — Jolty Gyula, a harostérre kiküldött munkatársunk felvétele.

Bosznay István: Nyitra.

Halmi Arthur: Női arckép.

Glatz Oszkár: A házinyúl.

Patoka Ferenc: Falusi idill.

Gergely Imre: Vásár.

Glatter Gyula: Acsúti Lilike arcképe.

A KÉPZŐMŰVÉSZETI TÁRSULAT TÉLI KIÁLLÍTÁSÁBÓL.

Rudnay Gyula: A vén kanász.

Kézdi Kovács László: Nyárfák alatt.

Vastagh György: Erdélyi havasi pásztornők.

Nadler Róbert: Pletyka.

Mátyás József: Jövendőlés.

Knopp Imre: A család.

A KÉPZŐMŰVÉSZETI TÁRSULAT TÉLI KIÁLLÍTÁSÁBÓL.

Horvay János: Siremlék-tervezet.

Zölzer Hajnalka: Herodiás.

A KÉPZŐMŰVÉSZETI TÁRSULAT TÉLI KIÁLLÍTÁSÁBÓL.

IFJU ÉVEK.

— Levelek egy töviskoszorúból. —

Dán elbeszélés. — Irta Henrik Pontoppidan.

III. (Folytatás.)

Abban az időben, a melyről beszéltek, egy különös kis emberke élt itt a vidéken, a kit mindenütt jól ismertek, különösen azonban keleti Jütlandban és Fünen szigetén. Mindenféle néven nevezték. «A kis ördög», a «vörös ördög», «a pántlikás zsidó», a «kalmárjakab» voltak a legáltalánosabb nevei. Zsidó volt, oldalt pislogott és nevetésre torzította a száját, ha Krisztus urunkról beszéltek.

Nevetséges figura volt, afféle vakares, vékony és hústalan, mint egy szöcske, kicsiny kurta lába volt és rövid karja. A haja róka-vörös s egész fején sűrűn göndör, mint az egy nyarat ért báránypapja, az arcza sárga volt a szeplőtől, a szája egy nagy nyílás, fehér fogakkal.

Nem volt állandó tartózkodási helye, hanem vándorolt — jobban mondva futkosott — az egész évben faluról-falura, egy nagy faláddal, a mely szíjjal volt a hátára kötözve. A lába úgy járt alatta, mint két görbe bot s a nélkül, hogy sietésében megállt volna, mindenkit, a kivel találkozott, ugyanazzal a barátságos kiáltással üdvözölt:

— Itt van megint a Jakab! Van itt szalag és csipke a kis Kjeszen számára! Van itt tubák az öreg nagymama számára! Van itt mandulavíz és szappan és jószagú víz! Van itt minden, a mit szem-szaj megkíván: pápaszem, bros, tű, toll, olló, kés...

Még mielőtt a felsorolást befejezte volna, már végig dőzögött gázlómadr-lábával az utcán. A paraszt a mezőn, a ki megállította az ekéjét, mosolyogva nézett utána, de gonddal a szívében. A zeme elkísérte a fekete faládat, a mely az emberke hátán hanyódott. Ismerte a varázst, a melyet ez a láda az asszonyokra tesz. Attól félt, hogy hazatérve néhány ezüst gombját vagy más régi örökölt ezüstjét újmodi

pucszra vagy hitvány lomra becseselve fogja találni, a minek nincs egy szemernyi értéke sem. Mi mindenét el nem disputálták már a legjobb családi holmijából!... Maguk az asszonyok sem voltak egészen bátrak az emberkével szemben. A meddig csak bírták, távol tartották magukat tőle; de egy sem tudott sokáig ellenállani a csaknem meszeszerű csábításnak, a mely szekrényéből kisugárzott.

Ha valamely faluba ért, engedély nélkül kiválasztotta a legnagyobb és legkényesebb fekvésű házak egyikét elárúsító helynek. Bement a szobába, alig köszönt jó napot, valami nótát dudolt magában, mintha otthon volna és elkezdte árukat kirakosgatni, ügyet se vetve az ellentmondásokra. A mint híre terjedt, hogy a «pántlikás Jakab» megjött, mintha valami láz szállotta volna meg az összes asszonynépet. Egyszerre annyi mindenféle kezdett hiányozni a házukban! Az egyiknek feltétlen szüksége volt hajkenő olajra, a másiknak kályhatisztító por kellett, a harmadiknak egy csomag hajtű vagy gombostű. Egyikük sem beszélt egy szót sem arról, a mi igazán felkeltette nyugtalanságukat, nevezetesen a broskokról, gyűrűkről, kendőbe való tűkről és tonderni csipkékről, a miket Jakab szintén árult, — csupa német áru, a mit úgy csempészték be a határon s a melyeknek a többi mind csak ürügy volt.

A hol a kocza, ott szoktak lenni a malaczkok is — kiáltotta vidám varjú-hangján, mikor a vásárlók kezdtek odaöngölni s a zeme sóvárogva futott végig a sok asszonyi testen, a melyek mindinkább körülöngöltek, a vadság bizonyos nemével. Aztán fölemelt szeplős kezével egy tűt vagy egy tombak-gyűrűt, benne egy darabka színes üveggel, az üveget csillogtatta a napfényben és kiáltozott.

Egy királyné hagyatéka! Szafirok, Rubintok!... Ide nézzetek!... És mibe kerül az egész? Találjátok ki! Ötven nyomorúságos birodalmi tallér! Egy kőfész sillinggel sem több! Jakab ugyan zsidó, de úgy árul, mint egy keresztény! Emberszeretet az üzleti elvem! Ötven birodalmi tallér egy királyné ékszereért! Ez az ára!... De minek is adom el itt! Nektek, Maren, Karen, Szielsze...

BRATIANU NYARALÓJA PREDEÁLBAN.

Jelky Gyula, a harcostól kiküldött munkatársunk felvétele.

Szerelmes pillantással nyujtotta oda a tárgyat egy öreg, kövér asszonyszemélynek vagy valami félénk fiatal leánynak s így folytatta: «A te vastag nyakadért»... vagy: «a te szép szemedért odaadom harmincz birodalmi tallérért... nem, húsz tallérért... sőt, most egészen megbolondulok!... Odaajándékozom neked... tiz birodalmi tallérért — öt birodalmi tallérért. No, de most már teljesen meg vagyok bolondulva! (Úgy tépte a vörös haját, mintha kétségbe volna esve.) Három birodalmi tallérért adja el Jakab ezt az arany és rubint ékszert! Három tallérért, mondom... Három birodalmi tallérért mondtam? Nem, két birodalmi tallérért és három márkáért adom oda nagy bűnöm bűn-

hódásul... két tallérért és négy bolháért oda adom...

Igy folytatta, zavarba hozta vevőit fecsegésével, egyre lejjebb szállította az árat, míg végre valamelyik nőszemély azt képzelte, előnyös vásárt csinál s lépre ment. Néha nagyon szemtelen lett a beszéde és aljas czélzásokat használt, úgy, hogy csodálta az ember, hogy hallgathattak ilyen végig tisztességes asszony. Ezen a ponton azonban a nők szemérmessége egészen különös természetű. Állandóan vihogás és kacagás hallatszott körül s mindez izgatta a vásárló kedvet s általában fokozta a vonzódást, a mely a Jakab személyéből áradt. S épen ezt tudta nagyon jól Jakab.

Voltak azonban olyanok is, a kik odahaza maradtak és bezárták ajtajukat, a míg a zsidó a faluban volt s szigorú anyák ügyelő szemmel tartották leányukat, a míg őt távol nem tudták a község határáról. Az ilyen emberek tudniillik abban a nézetben voltak, hogy titkos szerelmi bűvölő szerek is vannak szekrényében, hogy ezeket gonosztevő módon alkalmazza fiatal leányokon és asszonyokon a nélkül, hogy ők tudnának róla.

Ez lehetett így vagy úgy, mindenesetre megtörtént nem egyszer, ha valamely faluban töltötte az éjszakát s már pitymallatkor úton volt az ország belseje felé, hogy egy magányos kamrácskában egy szegény boldogtalan lány összezavarodva és szégyennel telve ült ágya szélén s kétségbeesésében a homlokához és melléhez kapkodott, nem tudva fölnéni és szszel a sötét varázslatot, a mely behálózta.

Minden évben karácsony tájban erre jött Jakab a környékre és Kren csaplórosnál szállt meg. Ebben az évszakban gyakran megesett, hogy több napi tartós eső járhatatlanná tette az utakat. A mint híre terjedt, hogy egy szekér megrekedt a kátyuban, megszűnt minden kocsi-közlekedés a csárdánál, a míg be nem állt a fagy s nem ütött híd a föld felett. Az ilyen napokon ugyancsak szomorú és magányos lett az élet a csárdában. Néhány iszogató paraszt a szomszédságból, valamiféle kalmár vagy gyapjúkereskedő volt az egész társaság, a csárda házi népén kívül.

1. Poplaka romjai. — 2. A kik nem menekültek Poplákáról. — 3. Poplaka falu a toronyból nézve. — 4. Román akadályok a nagyszebeni fiatal erdőben.

A ROMÁNOK KIÜZÉSE ERDÉLYBŐL. — Sallágyi Gyula felvétele.

OSIKSZEREDA ÉGÉSE. — Bernstorff Pál felvétele.

Ily időtájtban jött Jakab és vele élet és vidámság. Ő maga ugyan sohasem nyúlt erős italhoz, a szája azonban egész este járt, annyit tudott beszélni. Szegyenkeze valom meg, egyszer magam is késő éjjelig ott ültem és mulattam csomán beszédek, a melyek miatt Ellen és a többi lányok nem egyszer voltak kénytelenek sötétvörös arccsal a rokkájuk mögé bújni.

No de most már legyen elég erről a bolond istentelenségről. Ő volt tehát, a ki Ellen a szerencsétlenségbe taszította. Isten bocsássa meg neki az ördögi fogásokat, a melyekkel ezt az erős leányt rávette, hogy engedjen az akaratának. Mert hogy a dolog nem történt az ő saját beleegyezésével, hogy ravasz szavakkal túljárt az eszén és megbabonázta, arról még ma is szilárdan meg vagyok győződve. Nem tudom, vannak-e csakugyan titkos szerek, a melyek az ember esztétikával vonják be és kiszolgáltatják az ösztönök hatalmának. Az a körülmény, hogy minden ország és minden idő költészete oly sokat foglalkozik szerelmi bájtattal és más effélékkel, nyilvánvalóan erre vall. Más különben azonban semmikép sem tartom szükségesnek, hogy ilyesvalamit feltételezzek, ha meg akarom magyarázni az emberi szív akaratlanságát a szenvedély karjaiban. Valóban, a szerelem megszállottság. Senki sem tudja, honnan jön, senki sem ismeri az útjait, senki sem tud tanácsot fájdalmaira. Jön és tűnik, olyan törvények szerint, a melyek sötétek és rejtelmek és borzalommal töltönek el minket. Ő az életünk gyönyöre és átká, boldogságunk és örök szenvedésünk, menyországunk és poklunk.

Egészen magamon kívül voltam, mikor Hjort prépost szavait Ellen állapotára vonatkozólag mások is megerősítették s ezáltal világos lett előttem az összefüggés. A következő időben gyakrabban vettem le a falról a puskámat, hogy fájdalmamat leírjam. Azzal a tervvel is foglalkoztam, hogy faképnél hagyom az iskolát és mindent és elköltözöm s megkeresem a csábítót, a hol találom s agyonlövöm, mint egy veszett kutyát. Hála a prépost hatalmi szavának, lassanként mégis megnyugodtam.

Ellent azonban nem akartam viszonlatni. Több mint két hétig távolléttam magamat az erdei csárdától. Aztán egy este ő küldött értem ;

GRÁNÁTBIZTOS FEDEZÉK BEÍRATA.

okvetlenül jönnöm kell ; apja a halállal vívódik, szeretne velem beszélni, ő pedig maga is fél vele egy éjszakán át egyedül maradni. Azonnal odamentem. Ellen a pitvarban elémbre jött, halálra jöttöm.

— Ah, Thyssen — csak ennyit mondott. Mikor a világosságra értünk, mindjárt láttam, a mit mások már rég láttak, de félrefordítottam a szememet és később sem vétettem észre magamon semmit.

— Miért nem volt nálunk oly régóta? — kérdezte ő. Én azonban megéreztem a hangján, hogy jól tudja az okát. Ezért nem is feleltem. Kren csaplóros feküdt és halkan nyögött

maga elé. A prépost itt járt délután s odanyújtotta neki az úrvacsorát, de ő mégse tudott igazán megnyugodni. Nagyon meg volt változva ; az orvos előtte való nap megcsapolta s az arca olyan sárga volt, mint a lepedő, a melyen feküdt. Próbált velem beszélni, de elállt a lélekzete. A melle úgy járt föl-le, mint az orgona fujtatója. Végre megértettem, hogy valamit fel kell neki olvasnom s elővettem a bibliát, a melyet ebből a célból hoztam magammal hazulról s elkezdtem Pál apostol egyik levelét felolvasni. Ő azonban leintett a kezével és felmutatott a gerendára. Itt egy papírba takart régi sváb imádságos könyvet találtam s most már megértettem, mért küldött épen értem. Tudta ugyanis, hogy valamennyire tudok az ő anyanyelvén.

Hogy meghallja, a mit olvasok, szorosan az ágy széléhez kellett ülnöm. Ellen mögöttem állott és a gyertyát tartotta. Oly közel értünk ezáltal egymáshoz, hogy meghallhattam a saját szívem dobogását s azt a másik hangot is vele. E miatt nem tudtam oda gondolni, arra, a mit olvastam. A saját szavaimat sem hallottam. A szegény haldokló emberre e szavak csodálatos hatással voltak. Egyszerre egészen nyugodt lett, sőt a végén valami átszellemült kifejezés jött csukott szemű fakó arcára, mialatt mormolva mondta utánam az idegen nyelvű szavakat. Mintha ezeknek a sajátságos imádságoknak a hangja, melyeket nyilván gyermekkorában anyja szájából tanult, a nagy bűnösnek megnyitotta volna a paradicsom kapuit és szívének nyugalmat adott volna.

Öt órakor reggel megváltotta a halál. Csak egyetlen sóhaj hallottunk. Én lezártam a szemem és kiegyenesítettem a térdet s mikor tisztába jöttünk vele, hogy ketten egyedül maradtunk a házban, nem mertünk egymásra ránézni. Aztán bementem a faluba és a templomba, hogy harangszóval kísérjem a lelket a mennyországba.

Később, a nap folyamán visszatértem és Ellen segített nekem, mikor a halottat szalmára fektettem. Hirtelen azonban heves zokogással a vállamra borult. Jól éreztem, hogy ez a sírás nem az apja miatti fájdalomtól való. Őnmagát siratta és közös elveszett boldogságunkat.

(Folytatása következik.)

A HUSZÁR TÁBORI KONYHÁJA. — Balogh Rudolf, a harcstérre kiküldött munkatársunk felvétele.

A HÁBORÚ NAPJAI.

November 9. A szurduki szorosától délre és délkeletre eredménytelen román támadások. Spininél tovább is előrehaladtunk. Tölgyestől nyugatra és Belbornál az itt előrehaladt oroszokat németek ismét visszazsorították. A nyugati harcstérben az angolok és franciák támadási kísérleteit Le Sars és Bouchavesnes között a németek zárótűze elfojtotta. Az orosz harcstérben nincs újás. A Balkánon a Dobrudzsai északi részében előretolt felderítő osztagok parancsra kitértek az ellenséggel való harc felől.

November 10. A Vulkán szoros-utól nyugatra román támadások eredménytelenek maradtak. Az Olt-vögy két oldalán és Predálól délre nyugatra az ellenséget kivetítettük állásából s ezeket az ellenséget ellentámadásával szemben megtartottuk. A gergelyi hegységben is kedvezően halad támadásunk. Lipót bajor herceg arcvonalán Skrobóvánál német csapatok mintegy négy kilométer szélességben rohammal elfoglaltak több orosz védővonalat s az ellenséget a lapályon túl vetették vissza. Több mint 4000 orosz elfogtak, 27 gépfegyvert zsákmányoltak. A nyugati harcstérben az arcvonal több pontján élénk tüzelés. A Somme területén Eaucourt l'Abbeynél, Gueudecourtól, Les Boeuksnál és Pressoirénál sikertelen részlet-támadások. Saily mindkét oldalán a németek nagyobb francia erő előnyomulását visszaverték. A Balkánon Giurgiunál monitoraink két petroleummal megrakott uszályhajót zsákmányoltak.

November 11. Támadásunk az Olt mindkét oldalán tovább haladt előre. A predáli völgytől nyugatra osztrák-magyar és német csapatok rohammal elfoglaltak hat egymás mögött fekvő román állást s két ellentámadással szemben megtartották. A gergelyi hegységben Hollótlól északra áthaladtunk a Bisztricia-völgyön. A Kárpátokban a Smotreczen német vadászok előretörése teljes sikerrel járt. Lipót bajor herceg arcvonalán az oroszok eredménytelen kísérletei Skrobóvánál és a tőlük elhódított állások visszafoglalására. A Balkánon Mazedóniában a monasitzi sikság keleti részén és a Csernától északra fekvő magaslatokon francia és szerb támadások összeomlottak.

November 12. Orsovánál és a Szurduk-szorosától délre tört nyitunk. Az Olt völgyében elfoglaltuk az ellenség néhány állását. Sósmezőtől északra nyugatra nyolc román támadást visszavertünk. Az Erdős-Kárpátok déli részében fokozott harczi tevékenység. A Narajowkától délre az oroszok

előretörése sikertelen maradt. A nyugati harcstérben Saily-Sailisen új harcok törtek ki, melyek még tartanak. A Sommetől délre a Fresnes-Chaulnes szakaszon a tűz erősbödött. A Balkánon Mazedóniában a Cserna-könyök nyugati részében német-bolgár csapatok visszaverték erős szerb-francia támadásokat.

November 13. Orsova területén, a szurduki mfut mentén és a Vöröstorony-szorosától délkeletre az ellenség hatástalanul rontott neki csapatainknak. Campolungától északnyugatra csapataink és német osztagok kivetítették az oroszokat a szivósan védett Candesti helységről. Sósmezőtől két oldalról több román támadást visszavertünk. A Tölgyes-szakaszon osztrák-magyar és német csapatok rohammal elfoglalták a Hollótlól északra a Bitza-Arzuilov hegyet. Tölgyestől délkeletre és Belbornál nagy erjű orosz támadások összeomlottak. A nyugati harcstérben az Ancro és a Somme közt erős tüzési tűz. A német tüzési szétvált az ellenséges gyalogságot Varlenourtól délre s Eaucourt l'Abbeytől nyugatra megakadályozta az angol árkokban a gyülekezéseket. A Balkánon Észak-Dobrudzsában a Duna mentén a Mackensen balszárnya ellen tapogatózóva előnyomuló ellenséges osztagokat visszaverték. Mazedóniában Lazecz és Kanell mellett és a csernamenti Brodtól északra indított támadásokkal szemben a német-bolgár állásokat megtartották.

November 14. Orsovánál megtisztítottuk a Cserna jobbpartját. Oláhország északi részében a harcok reánk nézve állandóan kedvezően haladnak. A legtöbb két napon 1600 foglyot, 7 gépfegyvert és egy ágyút szállítottunk be. Az Ojtozi-szorosnál a románok folytatják támadásaikat. A tölgyesi szakaszon az oroszok a határtól nyugatra több magaslatot kényszerítettek feladni. Jakobenitől északra egy orosz előretörés megfiúlt. A nyugati harcstérben elkezdődött harcok az Ancro mindkét partján. Az angolok nagy áldozatok árán visszatartották a németeket Beaumont-Homelből és St. Pierre Divionból, valamint az oldalt csatlakozó vonalakból egy előre elkészített haránt állásba. A Hebuter-étől keletre kezdődött és Rancon-tól délre végződő támadási harc vonal más pontjain a németek gyors ellentámadással kiverették az oroszokat, a hol állásainkba behatoltak. Az orosz harcstérben nincs újás. A Balkánon monitoraink Giurgiunál két uszályhajót zsákmányoltak. Mazedóniában az entente-csapatok támadása a monasitzi síkon és a Csernától északra tovább tart.

November 15. A keleti harcstérben Észak-Oláhországban sikeresen folytattuk a harcokat. A románok 23 tisztet, 1800 löny legénységet és négy ágyút vesztek. A keleti határterületen és a hóborította Erdős-Kárpátokban nincs különös esemény. A nyugati harcstérben a Sommetől északra a csata tovább tart. A reggeltől éjjelig tartó viaskodás november 14-ét is a nagy harczi napok közé helyezte. Az angolok, abban a reményben, hogy kezdetben elért sikereiket kihasználhatják, újból nagy tömegekkel támadtak az Ancro-tól északra és azután több ízben Le Sars és Gueudecourt között. Bár sikerült Beaumont falat elfoglalniuk, a széles támadási arcvonal minden más pontján nagy veszteségükkel tört meg a támadás ereje a németek állása előtt. Az ellenség rohamának elhárításánál különösen kitűntek a magdeburgi 66. számú gyalogezred, a badeni 169. számú gyalogezred, valamint a 4. testőrgyalogosztály ezredei. A franciák nagy erő harcbevételével a St. Pierre Vaast-erdő elfoglalására törekedtek. Támadásaik teljes kudarcra, véres vereséggel végeztek. A balkáni harcstérben a helyzet nem változott. Bukarest várát repülőgépek bombázták. A monasitzi sikságon intézett heves francia támadásokkal szemben a bolgár csapatok, köztük 6 félésgének a császárnak a Balkán-síkjára rendeltetlenül helytállott. A Cserna-hajlásban sikerült az ellenségnek néhány magaslatot elfoglalnia. Aból a célból, hogy a vögyben fekvő állások ellen az oldaltámadást kikerüljük, védővonalunkat ott visszahelyeztük.

A JÓ Pajtás, Benedek Elek gyermeklapjának november 19-iki számába Feleki Sándor írt verset, Tábori Kornél elbeszélést, Endrődi Béla szép képet rajzolt s verset írt hozzá, Benedek Marcell érdekes cikket írt, Rákosi Viktor Lagosta tilka, Benedek Elek pedig A nagy földindulás című regényét folytatja. A kis krónika rovat, tarka mese, a rejtvenyek és szerkesztői izenetek egészítik ki a szám gazdag tartalmát. A JÓ Pajtást a Franklin-Társulat adja ki, előfizetési ára negyed évre 2 korona 50 fillér, félévre 5 korona, egész évre 10 korona, egyes szám ára 20 fillér. Mutatvány-számot kívánatra küld a kiadóhivatal, IV. ker. Egyetem-u. 4.

MATTONI-FELE GIESSHÜBLER

természetes
égyénys
SAVANYÚVIZ.

Margit-Crème

A főrangú hölgyek kedvenc szépség szerzője, az egész világon el van terjedve. Páratlan hatású szerkesztés összeállításában rejlik, a bőr azonnal felveszi és kiálló hatása már pár óra lefolyása alatt észlelhető. Mivel a Margit-crème utánozzák és hamisítják, tessék eredeti védjeggyel ellátott dobozt elfogadni, mert csak ilyen készítményről vállal a készítő mindennemű felelősséget. A Margit-crème ártalmatlan, zsírtalan, vegyítiszta készítmény, amely a külföldön nagy feltűnést keltett.

Ára 1 kor. 50 fill.

Margit-zsappan 1-50 kor. Margit-powder 1-50 kor.

Gyártja Földes Kelemen laboratoriuma Aradon.

Kapható minden gyógyszertárban, illatszert- és drogo-üzletben.

+ Az elhízás -

Kitűnően bevált, ellenzéro az arany-
démekkel és oklerekkel kitűnő-
tett Daktó. Nincs túlsúly, test-
nincs kiálló csípő többé, hanem
csak karcsú elegáns alak és kecses
termet. Nem orvosok és, nem tit-
kos szer, csupán a tudomány és egészsé-
ges étkezés bízós eszköze a nor-
mális testalkat elnyerésére. Diétára
nincs szükség sem a szokott diet-
etára megváltoztatására. A halás
megelő. Egy csomag, amely egy hó-
napra elegendő, 750 K. két csomag 14 K.
Kapható a pénz előlegez beutalása
vagy utólagos kifizetés. Gyártó: Dr.
Hivayon & Co. New York. Egységnyi
szélességi hely: Gross Antal ki-
vétel háza, Budapest, VIII. ker.,
József-körút 22. sz.

József-körút 22. sz.

József-körút 22. sz.

József-körút 22. sz.

József-körút 22. sz.

József-körút 22. sz.

József-körút 22. sz.

József-körút 22. sz.

József-körút 22. sz.

József-körút 22. sz.

József-körút 22. sz.

József-körút 22. sz.

József-körút 22. sz.

József-körút 22. sz.

József-körút 22. sz.

József-körút 22. sz.

József-körút 22. sz.

József-körút 22. sz.

József-körút 22. sz.

József-körút 22. sz.

József-körút 22. sz.

József-körút 22. sz.

József-körút 22. sz.

József-körút 22. sz.

József-körút 22. sz.

József-körút 22. sz.

József-körút 22. sz.

József-körút 22. sz.

József-körút 22. sz.

József-körút 22. sz.

József-körút 22. sz.

József-körút 22. sz.

József-körút 22. sz.

TÖBB természetes SZÉPSÉG!

Aki az én természetes szépségápolási módszeremet használja, nemcsak kristálytisztaságú, hanem mindenkoros, dús hajjal és a természetes szépség minden keltőitől elválik, hanem az ártalmas arczkremek, púdok és kenőcsök által okozott hibákat is jóváteszi.

Uj arczbört Schröder-Schenke-féle bőrhámlasztóval, dr. Lahmann tanár módszere szerint. Dr. Funke M. orvos és dr. Maier orvos bőrhámlasztókurátumát a legideálisabb szépségápolási eszközként tartják. A bőr felületén kb 10 nap alatt észrevehetően megtisztul és mindennemű tisztálkodások, mint szappal, mitesszerek, pattanások, sárga foltok stb. eltűnnek. A 10 nap múlva a bőr nagygyógyul, fehér és rugalmas lesz. Ára 12 kor.

Orrformáló. Szabálmak: Anasztia-Magyarország és külföldi betegek. Dr. S. Lahmann tanár módszere szerint. Dr. Funke M. orvos és dr. Maier orvos bőrhámlasztókurátumát a legideálisabb szépségápolási eszközként tartják. A bőr felületén kb 10 nap alatt észrevehetően megtisztul és mindennemű tisztálkodások, mint szappal, mitesszerek, pattanások, sárga foltok stb. eltűnnek. A 10 nap múlva a bőr nagygyógyul, fehér és rugalmas lesz. Ára 12 kor.

A kebel szépsége, természetes megnagyobbodás érhető el Schröder-Schenke-féle „Junó” természetes eszközzel, különlegesen alkalmas. A hiányosan fejlett vagy petyhüdt kebel már az első használat után gyarapodik, anélkül, hogy a mell vagy csípő megnagyobbodna. A petyhüdt és formátlan kebel a Junó használata után újra telt és rugalmas lesz. Ára 6-50 kor.

Kellemetlen szőrök az arczról és testről nyomban és gyökerestől, fájdalom nélkül eltávolíthatók „Rapidenth”-készítménnyel. Dr. Clasen és dr. Argus orvosok a legmeglehetőbb ajánlják. A szőrnövesztő s foltok teljesen kihálnak, úgy hogy szőr többé nem képződik. A bőr sem izul. Sokkal jobb, mint az Electrolysis! Ára 6-80 kor.

Szép szemöldök. Az én ázsiai szemöldöknedvem egy páratlan készítmény, mely a szemöldököt és szempillát csodálatosan és gyorsan megnöveszt. A szemöldök sűrű és szépen ívelt lesz, a szempilla hosszú és bőséges, minél folytalan olyan pikáns kinézet nyer, mely a nő arczát olyan igazán teszi. Ára 3-50 kor.

Diszkrét szétválás zártan, utánvét vagy az összes előzetes beküldése mellett. Magyar levelezési szépségápolási intézet : V. U. SCHRÖDER-SCHENKE WIEN, 148. Wollzeile 15.

Talpaltassa cipőjét

bármely cipésznél

Hopjes duplatalpallal.

HALÁLOZÁSOK.

Hósi halálát haltak: GILLEMOT FERENCZ, az erdélyi fronton vívott elkeseredett ütközetek egyikében. — SCHERTER GYULA, tartalékos hadnagy temesvári banktisztviselő, a szibériai Osban internálták, a honnan most az a hír érkezett, hogy meghalt. — BOROS GÉZA, Szibériában öt havi fogsága után tüsz következtében. — HAJDU OSKÁR, a cs. és kir. 68. gy. e. hadapródjelöltje, a harc-téren kapott seba következtében. — DUKAI TAKÁCS ISTVÁN, első éves orvostanhallgató önkéntes szakaszvezető, 19 éves korában, az olasz harc-téren. — KIRÁLY VIKTOR, a 61. gy. e. hadapródjelöltje, a Karszi-fensík körül lefolyt nagy ütközetekben megsebesülve, olasz fogságba esett és ugyanott 20 éves korában. — DÖRÖG MIKLÓS, honvédhadapródjelölt, 18 éves korában, a dornavatrai harcokban.

Elhunytak még a közelmúlt napokban: RÁZSÓ BÉLA, földirtokos, 71 éves korában, Kisújszállásán. — ROZSNYAY KÁROLY, nyug. állami főgimnáziumi igazgató, 70 éves korában, Budapestben. — VASADI FERENCZ, szobrászművész, a székesfehérvári ipartársulatnak címzetes igazgatója, 69 éves korában, Budapestben. — GOMBOS PÁL, nyug. állami vasúti felügyelő, földirtokos, Pestmegye törvényhatósági bizottsági tagja, Budapestben. — REZUCSEK JÁNOS, a Gyöngyösi T. karék és Hítelintézet nyug. vezérigazgatója, 66 éves korában, Gyöngyösön. — UNOUR PÉTER, nyug. törvényszéki bíró, 63 éves korában, Budapestben. — SCHMIDEG SIMON, építő földirtokos, a P. jor-szanatáriumban, 62 éves korában. — VAS SÁNDOR, honvédhuszárezredes, 60 éves korában, Budapestben. — DR. FLEISCHMANN SÁNDOR, a „Neues Politisches Volksblatt” felelős szerkesztője és a lap társtulajdonosa, 54 éves korában, Budapestben. — LEITNER GYULA, 52 éves korában, Budapestben. — SÁRGA JÁNOS, fővárosi ékszerész, udvari szállító, az országos hírv. kolozsvári műtővé, 48 éves korában, Budapestben. — KISS KÁROLY, földirtokos, 49 éves korában, Budapestben. — NAGY-ROZSI JUDÁSZ BÉLA, tanárjelölt, 22 éves korában, Budapestben. — BOTFALUSI BORI MENYHÉRT, festőművész, 60 éves korában, Budapestben. — OSVÁTH MIHÁLY, nyug. honvédtörzsnagy, 60 éves korában, Szatmárnémetiben.

ÓVÁRY LIPÓTNÉ, szül. Pessira Klementina, Újpesten. — ZOLTÁN IONACINÉ, 47 éves korában, Budapestben. — ÖZV. esztelneki és szacsavai SZACS-VAY SÁNDORNÉ, szül. ikafalvi Dombay Anna, 69 éves korában, Miskolcban.

Alapítva 1810-ben. **Hallenberger Béla Kassa** ruhafestés, vegytisztítás, gallértisztítás. A GYÁR TELJES ÜZEMBEN VAN. Gyász esetben ruhafestés tekintetében és egyenruhák tisztítása soronkívül.

MAGYAR KÖNYVTÁR Szerkeszti Radó Antal. Megjelent 829 szám. Egy évi forgalma több mint 1.000.000 példány!

Ujdonságok: HELTAI JENŐ: VÉGELEDÁS. 825—826. szám. Ára 60 fill.

PAUL BOURGET: A HAZUGSÁG. 827—828. sz. Ford. Benedek M. Ára 60 fill.

DEÁK FERENCZ husvétli ezike és a kiegészítést védő beszéde. A bevezetést írta Fayer Gyula dr. 829. szám. Ára 30 fill.

A világháború naplója. XI. füzet. Az 1916. jan.—februári események. 851—852. szám. Ára 60 fill.

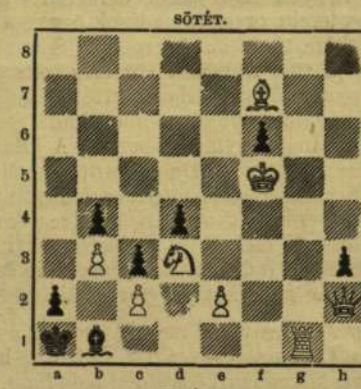
Egy-egy szám 30 fillér. Jegyzék ingyen! Kaphatók minden könyvkereskedésben!

EGYVELEG.

*Hirsch Lipót alapítvány. A Franklin-Társulat nyomdai szakosztályának által volt ügyvezető igazgatójuk, jelenleg a Franklin-Társulat igazgatótanácsának tagja, örményesi Hirsch Lipót nevére — ötvenéves nyomdászágának jubileuma alkalmából — örök időre létesített 5000 koronás alapítvány kamatai, Lipót-napján az intézetbeli rokkant nyomdászok között szétosztattak.

SAKKJÁTÉK.

3031. számú feladvány Dr. Frankenstein J-től.

Világos indul és az ötödik lépésre mattot ad.

A 3027. sz. feladvány megfejtése Lindqvist C. E.-től.

Világos. Sötét. Világos a. Sötét. 1. Va6—e4 e7xd6 1. Va4—b4 stb. 2. Fb7—d5 stb. 2. Va4—b3 stb.

3028. számú feladvány megfejtése Schlechter Károlytól.

Világos. Sötét. Világos a. Sötét. 1. Ha6—b5 f4—f3 1. Ke5xd6 2. Vh4—f6 stb. 2. Vh4—d8 stb. 1. Ke5xd5 2. Vh4—f4 stb.

Helyesen fejtették meg: A „Budapesti Sakk-kör” (Budapest). — Hoffbauer Antal (Lipótváros). — Kintz Róbert (Fakert). — Székely Jenő (Győr). — Bácsi Péter (Budapest).

Fontos amputáltak részére

Keleti műfai és műkezel, járó- és támgépel a legjobb-bak a világon! Elegáns könnyű járás! Mérés-kelt ár-ki! Kifogástalan technikai kivitel! Ezenkívül gyárt és raktáron tart: Cs. és kir. szabadsal. KELETI-féle SÉRVKÖTŐKET Haskötőket, gummi göcsér harisnyákat, Orthopéd műtőket ferde-növésűk számára. Belső-kötők és szűk amputáltak és rokkant-részeire. Betegápoláshoz tartozó összes gummitárgyakat, gyógyvillany készülékeket rheuma, csúsz és lachia ellen szallit

gyógyvillany készülékek rheuma, csúsz és lachia ellen szallit

Keleti J. orvosi műszer- és testgyógyászati gépek gyára Budapest, IV., Koronaherceg-utca 17. sz. Legújabb képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

Megjelent a Vigszinház nagysikerű ujdonsága

MOLNÁR FERENC FARSANG

Színmű három felvonásban.

Ára 4 korona.

Kapható minden könyvkereskedésben.

Kapható minden könyvkereskedésben.

A «VASÁRNAPI UJSÁG»

63-ik évfolyama.

A «Vasárnapi Ujság» a legrégibb magyar szépirodalmi és ismeretterjesztő képes hetilap évenként több mint 130 íven s több mint másfél ezer képpel, legjelesebb hazai íróink és művészeink közreműködésével jelen meg.

Előfizetési feltételeink:

A «Vasárnapi Ujság» negyedévre 5 korona, fél-évre 10 korona.

A «Vasárnapi Ujság» a «Világkrónika»-val negyed-évre 6 korona, félévre 12 korona.

Az előfizetések a «Vasárnapi Ujság» kiadóhivatalába, Budapest, Egyetem-utca 4. szám küldendők.

Szerkesztői üzenetek.

A osigalpos. Ez a történet így, a hogy megírta, nem mulatságos, csak irodalmi.

Erzsébet királyné. Hosszadalmas, lendület nélküli vers. A másik kettő rövidebb, de semmivel sem jobb.

Mikor lesz már tavasz? A tavaszra vágódás régi motívumát nem tudja megújítani.

KÉPTALÁNY.

A «Vasárnapi Ujság» 42-ik számában megjelent képtalány megfejtése: Átkarolás.

Felelős szerkesztő: Hottay Pál

Szerkesztőiroda: Budapest, IV. Vármeze-utca 11. Lapkiadó tulajdonos Franklin-Társulat IV., Egyetem-utca 4.

FUVOLA, WAGNER Tiszta hangolással, ében-fából 20 K-tól feljebb.

„Hanszer-Királ”-nál, Budapest, József-körút 15. sz. Ellismerő levelek! — Megrendelésnél előleg küldendő. — Árjegyzék 20 illéres bélyeg ellenében bérlem.

LOHR MARIA (KRONFUSZ) FLOK: II. Fd-u. 27. IV. Eski-ut. 14. Keszeméti-ut. 14. V. Harminc-ut. 4. VI. Teréz-körút 39. Andrassy-ut. 16. VIII. József-körút 2.

A főváros első és legrégibb calpkeztisztító, vegytisztító, keimefestő gyári intézete.

ROZSNYAY PEPSIN BORA. Kellemes ízű, kiváló jó hatása szer-étvágytalanság, rendetlen emésztés és gyomorgyengeség ellen.

Étkezés közben véve, megóv a gyomortelheléstől. Egy üveg ára 3 kor. 20 fill.

Kapható: minden gyógyszertárban valamint

Rozsnyay Mátyás Arad, Szabadság-tér 8.

Kapható: minden gyógyszertárban valamint

Rozsnyay Mátyás Arad, Szabadság-tér 8.

Kapható: minden gyógyszertárban valamint

Országos Hangjegykölcsönző Intézet

Budapest, IV., Sütő-utca 2. sz., félemelet. (Deák-tér mellett.)

Az összes ujdonságok már a megjelenés napján beszereztek. Folyton ujdonságok.

Kuplék.

28137. Árvos L. Falevél. 28067. Bánóczy. Estére ha leülök a zongorához. 27981. — Baba, pá magának. 27872. Ball R. Pál, Pál. 27870. Boldi, Józsefkát. 28097. Buday. Elmentek a huszárok. 28110. — Szeretnék egyszer boldog lenni. 28064. Bartin. Virág nyílt a fán. 27939. Carol and Fields. On the mississippi.

27996. Cobb-Weiner. Manó. 27618. Cohan és Christiné. Szervusz Aladár! 28023. Czegeledy. Csak még egyszer láthat-nálak. 28090. — Bacsuszó. 28133. — Fehér virágok akácok. 28074. — Kuttyukám. 28074. — Szervusztok leányok. 28083. — Legenda. 27617. Dareszky I. Halló! Halló! 27653. Erős B. Nyári feleség. 27660. — Úgy szeretnék otthon lenni. 27935. — Fehér róza. 28039. Erdie. Ha majd a levelek lehullanak. 27646. Farkas I. Legénybúcsú. 28088. — Tábori posta. 27878. Fekete. Feledés. 27849. Filzer H. Jaj itt jön a feleségem. 28040. Fink W. Vasárnap várom a bakámat.

27876. Fosti. Egy csókodért. 27610. Friedmann L. Csillagsugáros éjjel. 27614. Dr. Garay B. Magának írom ezt a levelet. 27925. Dr. Garami B. Olvasd el édes ezt a kis levelet. 27934. — Isten veled, gondolj reám. 28066. Goldstein. Gyurjad Gyurka. 27589. Gross A. A zeneszerző. 27654. — Dal a göről. 28038. Györi K. Szeme kék lesz annak a fiúnak.

27905. Heigel A. Ugyan Nagysád ne pi-ruljon. 28087. — Czigaretta füst az élet. 28024. Helgai K. Önagsága ruhája. Me-hetsz már babám. 27668. Herczeg P. (op. 24.) A mellény. 27816. Hertzka J. A Cowgal. 27817. — Hip-hop tánc. 27829. — Mámor, pezsgő és a nő. 27884. — Így mulat a bihari gentry. 28008. — Bohém világ. 28009. — Engemet is besoroztak kato-nának.

27647. Hetényi H. A Jungesellen Abschiedlied. 27660. — Kis csacskám. 27674. — A kis kuglizó. 27681. — Az Isten Őmele. 27712. — Dóri-Dóri. 27797. — A fekete koci. 27799. — Néha-néha visszajönnek a ta-vaszi almok. 27810. — De jó ha van egy kicsi tézek. 27871. — Tango Tingi Tango. 27885. — Csak visszajönne. 27904. — Padok, padok, ligeti padok. 27911. — Pénz—pénz. 27957. — Aludj fiam csendesen. 27957. — Egy kis leány imája. 27905. — Haladok katoná dala. 28047. — Várom a huszárokat. 27830. — Hirsch L. Jó volna férjhez menni. 27832. — Jurnie V. Kis Nagysám. 28077. — Kacsok H. Fehér felbő. 28017. — Kálmán D. Te csak szeress. 28059. — Király E. Kard és róza. 27994. — Kordor. Akkor még nyár volt. 27612. — Kolló V. Filmművész. 27617. — Wenn der Bräutigam mit der Braut.

28019. Kondor E. Én vagyok. 28018. — Zoknya sir az ősi szél. 28099. Kovács K. Hurrá fiúk. 28014. — Elment. 28036. — Összel arra ébredünk. 28056. — No de Roth, Roth. 28058. — Csernovici mulatóba. 28050. — Miért is kell elválnunk. 28076. — Eltűntnek én felejtél mindent néked.

27876. Fosti. Egy csókodért. 27610. Friedmann L. Csillagsugáros éjjel. 27614. Dr. Garay B. Magának írom ezt a levelet. 27925. Dr. Garami B. Olvasd el édes ezt a kis levelet. 27934. — Isten veled, gondolj reám. 28066. Goldstein. Gyurjad Gyurka. 27589. Gross A. A zeneszerző. 27654. — Dal a göről. 28038. Györi K. Szeme kék lesz annak a fiúnak.

27905. Heigel A. Ugyan Nagysád ne pi-ruljon. 28087. — Czigaretta füst az élet. 28024. Helgai K. Önagsága ruhája. Me-hetsz már babám. 27668. Herczeg P. (op. 24.) A mellény. 27816. Hertzka J. A Cowgal. 27817. — Hip-hop tánc. 27829. — Mámor, pezsgő és a nő. 27884. — Így mulat a bihari gentry. 28008. — Bohém világ. 28009. — Engemet is besoroztak kato-nának.

27647. Hetényi H. A Jungesellen Abschiedlied. 27660. — Kis csacskám. 27674. — A kis kuglizó. 27681. — Az Isten Őmele. 27712. — Dóri-Dóri. 27797. — A fekete koci. 27799. — Néha-néha visszajönnek a ta-vaszi almok. 27810. — De jó ha van egy kicsi tézek. 27871. — Tango Tingi Tango. 27885. — Csak visszajönne. 27904. — Padok, padok, ligeti padok. 27911. — Pénz—pénz. 27957. — Aludj fiam csendesen. 27957. — Egy kis leány imája. 27905. — Haladok katoná dala. 28047. — Várom a huszárokat. 27830. — Hirsch L. Jó volna férjhez menni. 27832. — Jurnie V. Kis Nagysám. 28077. — Kacsok H. Fehér felbő. 28017. — Kálmán D. Te csak szeress. 28059. — Király E. Kard és róza. 27994. — Kordor. Akkor még nyár volt. 27612. — Kolló V. Filmművész. 27617. — Wenn der Bräutigam mit der Braut.

28019. Kondor E. Én vagyok. 28018. — Zoknya sir az ősi szél. 28099. Kovács K. Hurrá fiúk. 28014. — Elment. 28036. — Összel arra ébredünk. 28056. — No de Roth, Roth. 28058. — Csernovici mulatóba. 28050. — Miért is kell elválnunk. 28076. — Eltűntnek én felejtél mindent néked.

27876. Fosti. Egy csókodért. 27610. Friedmann L. Csillagsugáros éjjel. 27614. Dr. Garay B. Magának írom ezt a levelet. 27925. Dr. Garami B. Olvasd el édes ezt a kis levelet. 27934. — Isten veled, gondolj reám. 28066. Goldstein. Gyurjad Gyurka. 27589. Gross A. A zeneszerző. 27654. — Dal a göről. 28038. Györi K. Szeme kék lesz annak a fiúnak.

27905. Heigel A. Ugyan Nagysád ne pi-ruljon. 28087. — Czigaretta füst az élet. 28024. Helgai K. Önagsága ruhája. Me-hetsz már babám. 27668. Herczeg P. (op. 24.) A mellény. 27816. Hertzka J. A Cowgal. 27817. — Hip-hop tánc. 27829. — Mámor, pezsgő és a nő. 27884. — Így mulat a bihari gentry. 28008. — Bohém világ. 28009. — Engemet is besoroztak kato-nának.

27647. Hetényi H. A Jungesellen Abschiedlied. 27660. — Kis csacskám. 27674. — A kis kuglizó. 27681. — Az Isten Őmele. 27712. — Dóri-Dóri. 27797. — A fekete koci. 27799. — Néha-néha visszajönnek a ta-vaszi almok. 27810. — De jó ha van egy kicsi tézek. 27871. — Tango Tingi Tango. 27885. — Csak visszajönne. 27904. — Padok, padok, ligeti padok. 27911. — Pénz—pénz. 27957. — Aludj fiam csendesen. 27957. — Egy kis leány imája. 27905. — Haladok katoná dala. 28047. — Várom a huszárokat. 27830. — Hirsch L. Jó volna férjhez menni. 27832. — Jurnie V. Kis Nagysám. 28077. — Kacsok H. Fehér felbő. 28017. — Kálmán D. Te csak szeress. 28059. — Király E. Kard és róza. 27994. — Kordor. Akkor még nyár volt. 27612. — Kolló V. Filmművész. 27617. — Wenn der Bräutigam mit der Braut.

28019. Kondor E. Én vagyok. 28018. — Zoknya sir az ősi szél. 28099. Kovács K. Hurrá fiúk. 28014. — Elment. 28036. — Összel arra ébredünk. 28056. — No de Roth, Roth. 28058. — Csernovici mulatóba. 28050. — Miért is kell elválnunk. 28076. — Eltűntnek én felejtél mindent néked.

27876. Fosti. Egy csókodért. 27610. Friedmann L. Csillagsugáros éjjel. 27614. Dr. Garay B. Magának írom ezt a levelet. 27925. Dr. Garami B. Olvasd el édes ezt a kis levelet. 27934. — Isten veled, gondolj reám. 28066. Goldstein. Gyurjad Gyurka. 27589. Gross A. A zeneszerző. 27654. — Dal a göről. 28038. Györi K. Szeme kék lesz annak a fiúnak.

27905. Heigel A. Ugyan Nagysád ne pi-ruljon. 28087. — Czigaretta füst az élet. 28024. Helgai K. Önagsága ruhája. Me-hetsz már babám. 27668. Herczeg P. (op. 24.) A mellény. 27816. Hertzka J. A Cowgal. 27817. — Hip-hop tánc. 27829. — Mámor, pezsgő és a nő. 27884. — Így mulat a bihari gentry. 28008. — Bohém világ. 28009. — Engemet is besoroztak kato-nának.

27776. Kucsera. Ó csak még egyszer lát-hatnánk téged. 28092. Kurucz. Éjszakában furesz nóták zengnek. 28093. — Levelek-levelek. 27645. Leitner P. Fák alatt. 27659. — Lánca, lánca. 27702. — Pincér, fizetek. 28095. — Száll-száll ezüstös hópehely. 27989. — Estére indult az ezred. I. 28105. — Jobbra néz, balra néz. Kenguru-tánc. 27815. — Bacsuzik a feeske. 27599. Leopold E. Forduljon el. 27917. — Muzsikuss leány. 27958. — Jaj ez a Macies. 27887. — Kár-kár. 28022. Leposa F. Jőjj vissza kis katoná. 27686. Lewis F. Muir és M. Abrahams. Kicsi tyúk. 27820. Lewis F. Imádom magat rég. 27644. Lustig J. Éjszaka. 27798. Márkus A. Oh be szép vagy Buda-pest. 27933. — Tavasz van, jaj hogy érzem. 27852. — A pesti asszony. 27990. — Zepellen járok. 27991. — Nem tudlak soha feledni. I. 28049. — Gyere babám adj egy csókot. 28136. — A mi elmúlt soha vissza nem jő. 28119. — Szép muzsika jó muzsika. 27993. Marthon. Hadd mehessek nyaralni a Lidóra. 28106. — Czenekám Jézus de jó. 27979. Martin G. Ott a hol a Dnyesztér víze. 27658. Máthé S. Várva-várak. 28123. Márton. Dal a feeskéről. 28130. Marthán. Vöröi Morire. 27959. Mihály B. Nem tudok oroszul. 27800. Molnár M. Néha-néha visszater-nék a tavaszi almok. 27801. — Az óra. 27859. — Aludj fiam. 27908. — Parsang után. 27936. — Alszik a tenger (Barkarola). 27937. — A levél. 27986. — A térkép. 28048. — Balogh A. pakja. 28075. — Jönnek a honvédek. 28065. — Zúg a harang. 28041. — Rólad mesél. 28124. — Össze jár már a nyár. 28037. Molnár L. Holdfény szebb, mint a napfény. 28032. Molnár Kálmán. Nem látlak én téged többet sohasem. 27938. Mernaco J. Én így imádlak, tudja fene miért. 27839. Nádor J. Három pesti nótá. 27969. Nádor M. A trombita. 28109. Nagy Pál. Vallomás. 28104. Néma S. Angol toborzó. 28062. Prandstadti-Weiner. Ha elmész a csatába gondolj a babádra. 28094. Ötvös Adorján. Hej be kutyá jó kedvem van. 28135. — Kató imája. 28019. Önagsága ruhája. Hollandi dal. 28098. Rebner. Örszem dala. 27586. Reményi A. Festett kulisszák. 27968. Reményi B. Mikor az est mesélni kezd. 28134. Reményi. Lesz-e baka. 28138. — Elégedjünk meg azzal a mi van. 28084. — Van otthon egy ezíra szőröm. 28096. — Ki tudja merre, ki tudja hol. 28103. — Madárdal. 28051. — Hej fiúk az élet mégis szép. 28052. — Vissza jössz-e. 28052. — A mikor a rózsák lehullanak. 28128. — Ha majd a trombiták utolsót fújnak. 28127. — Csak még egyszer csókolj meg. 28033. — Levél egy úri leányhoz. 28025. — Bölesódal és Szibériai nép-románéz (Szibéria és Moszkva közt van egy út.). 28061. — Szívem mi nem megyünk többé Párisba. 27906. Richter S. Az öreg gyerek. 28030. Robyn A. Gyöngyöm, gyöngyöm. 27909. Salgó D. Sárka ház. 27923. Seidler. Mindig csak tangó. 27635. Szirmai A. Böske. 27960. — Friczi, maga mért oly piczi.

27918. Tanay J. A zöldbluzos médi. 28129. Virce. Hová lettek a pesti fiúk. 27611. Weiner I. Szent Dávid nótája. 27615. — Haditudosít. 27775. — Jaj Istenem ez az Atzél Számi. 27796. Weiner és Ayer. Oh maga elragadó. 27857. Weiner J. Az édes tangó. 28021. Werán. Rosa wir fahren nach Lotz. 28117. Werer. Azok a tyúkók. 28121. Wirth Weiner. Szervusz Buda-pest. 27677. Zerkovitz B. Nyár, nyár elmúltál. 27885. — Krausz Pál, az örsvezető. 27808. — Enni való szép szöszikék. 27809. — Este nyolckor ha lejárjuk a boltot. 27849. — Ön volt a legjobb barátom. 27864. — Mondják meg a legkisebb Hor-váth-leányok. 27966. — Megpróbáltam nálad nélkül élni. 27974. — Te szőke gyerek. 27975. — Nem mehet a háborúba. 27976. — Fölgyegyek az Urstenhez. 27976. — 12 hónapja van az eszten-dőnek. 27980. — Mintha piros róza esne. 27997. — Mi muzsikuss lelkek. 28118. — Irigylem a kanibáli néket. 28126. — Tudja az ördög mi van máma bennem. 28053. — Csongrádi jegyző lánya. 28125. — Búcsúok hazám felé. 28081. — Nekem már semmi se fáj. 28034. — Daru madár ha elszálsz. 28115. — Hűd-hűd keserűen. 28116. — Az én babám egy egyszerű lány. 28035. — Tartson meg az emlékeze-tében. 28068. — Lesz még ünnep a világon. 28091. — Majd ha megint ezívelek le-szünk. 28107. — Nagy arany, nagy ezüst. 28006. — Megjött a Sári. 28007. — Majd a legutolsó éjszakán. 27998. — Elmult a legszebb álmom.

27918. Tanay J. A zöldbluzos médi. 28129. Virce. Hová lettek a pesti fiúk. 27611. Weiner I. Szent Dávid nótája. 27615. — Haditudosít. 27775. — Jaj Istenem ez az Atzél Számi. 27796. Weiner és Ayer. Oh maga elragadó. 27857. Weiner J. Az édes tangó. 28021. Werán. Rosa wir fahren nach Lotz. 28117. Werer. Azok a tyúkók. 28121. Wirth Weiner. Szervusz Buda-pest. 27677. Zerkovitz B. Nyár, nyár elmúltál. 27885. — Krausz Pál, az örsvezető. 27808. — Enni való szép szöszikék. 27809. — Este nyolckor ha lejárjuk a boltot. 27849. — Ön volt a legjobb barátom. 27864. — Mondják meg a legkisebb Hor-váth-leányok. 27966. — Megpróbáltam nálad nélkül élni. 27974. — Te szőke gyerek. 27975. — Nem mehet a háborúba. 27976. — Fölgyegyek az Urstenhez. 27976. — 12 hónapja van az eszten-dőnek. 27980. — Mintha piros róza esne. 27997. — Mi muzsikuss lelkek. 28118. — Irigylem a kanibáli néket. 28126. — Tudja az ördög mi van máma bennem. 28053. — Csongrádi jegyző lánya. 28125. — Búcsúok hazám felé. 28081. — Nekem már semmi se fáj. 28034. — Daru madár ha elszálsz. 28115. — Hűd-hűd kes

Országos Hangjegykölcsönző Intézet

Budapest, IV., Sütő-utca 2. sz., félemelet. (Deák-tér mellett.)

Az összes újdonságok már a megjelenés napján beszerezettek. **Folyton újdonságok.**

Különféle táncdarabok.

27841. **C. Brasant.** Enamorado tangó.
27828. **Cominesby.** Clarke Cvek A. Hoop.
27831. **Chlemoir.** Indiana (Táo step).
27661. **Frederiksen E. J.** My little black Sweet the art. (Two step).
27626. **Hirsch A.** Hullo ragtime.
27873. **Jose d Orlés.** Como fue Elite tango a la Ritz.
27961. **G. Lefort et Tavan.** Peking Tatao, Danse Chinoise.
27869. **L'Logatti au par R.** Messilia El Krisistible tango.
27858. **Logatti a Stozoni.** Max Linder tango.
27819. **Márkus A.** Royal-tango.
27922. **N. Moletti.** Knoll n. Tot (Two Step).
27627. **Muir F. Abraham M.** Hitchy Kvo.
27942. **Nazareth—Dengezo.** (Mexikói macsics).
27663. **Neil M.** (op. 23.) Ámor's Patrouille.
27881. **E. Qyorak.** Ragtime (Two Step).
27806. **Parfichi C.** Tango Sectaoejo.
27698. **Sarabio Crik o S.** Tango.
27699. **Parra.** Tango.
27700. **Gaucho.** Tango.
27701. **El Portento.** Tango.
27875. **Tanay.** A tangónál szebb nincsen.
27774. **Villodo A.G.** El Chokló argint. tango.
27844. **Zerkovitz.** Oly pompás a tangó.
27312. **Ziehrer C. M.** Neues Ziehrer-Album I.
27313. — Neues Ziehrer-Album II.
27664. — Nouvel album de danses de grand succès.

Magyar dalok.

27609. **Ányos L.** Új nótái.
27643. — Római pápa csárdás.
27823. — I. fűzet: Örmester úr belépett a szobába.
27779. — Miért is vagyok szegény.
27824. — II. fűzet: Nem kell nekem a lány.
27832. — III. fűzet: Elment tőlem búcsú nélkül.
27855. — Az útszéli kökeresztnél.
27962. — Azt hittem.
27963. — Azt üzented.
27982. — Nem én lettem hűtlen hozzád.
27983. — Mért nem mondod ha szeretsz?
28060. — Messze mentél, nagyon messze.

28060. **Ányos L.** Hej, de sokszor visszavárlak.
28060. — Édes anyám, ne hallgassa szavam.
27999. — Csillagfényes nyári éjje' volt.
28028. **Balogh.** Ószirozsák.
28054. **Balázs A.** Mit keres a temetőben.
27926. **Bánóczy.** Ha egyszer megszólalnál legényiszobám.
28029. — Minden sóhajtatásom.
27891. **Bellovits M.** Valakit várok.
27889. **Bodrogi Zs.** dalai III. Őszszel virul, árván virul.
28079. — Magas jegenyefán sárgarigó fészkel.
27825. — Elhervadt a jázminbokr virága.
27684. — Masiroznak a katonák.
27684. — Alkony borul...
28027. — Pustán a falun.
27813. **Csóka J.** 3 nótája. Köszönet meg az ugatók kutyáinak.
27847. **Dóczy XII.** Az alvleges lakodalmom.
27913. **Erős B.** Az én apám nem volt özvigy.
27656. — Egy krajczáros levél.
27683. **Fehér B. J.** Szép asszonyoknak kúriálok.
27584. **Fráter L.** Fehér lilium.
27590. **Förster** 4 dal.
27642. Három pályanyertes mű.
27822. **Hetényi** 3 eredeti magyar dala: Elloptad a dalos kedvem.
27987. **Kacsóh P.** Három katona nótája. For-dulj el édes lovam.
28043. — Píros élet, fehér álom.
27630. **Kárpát dr.** Odakint a vártán.
27711. — Enyém voltál.
27886. — Mondhatom én a viharok.
28139. **Kárpáti.** Vén gondokás.
27697. **Kondor E.** Vén özvigy.
28122. — Kék a kökény rezezeze.
27812. **R. Kozma Ida.** Három magyar dal.
28070. **Kondor E.** Ott-Ott-Ott.
27903. **Kun L.** Minek a zöld levél (Egy-szeri királyfi-ból).

27988. **Kurucz J.** Katonáink legkedveltebb nótái. Muszkaország közepéből.
27780. **Mocár Gy.** Magyar nóták I. f.
27820. **Nagy K.** 3 nótája. Elolvastam le-veledet.
27910. — Lehulló erősepp.
28113. **Révy G.** Hármat fűtöttett az aradi vonat I.
28016. **Nádor.** A gözsnak hat kereke.
27605. — Előttök a jobb kezemet.
27778. **Pintér P.** Visszaemlékezés.
28069. **Radics Béla.** Rózsák a csákón.
27600. **Sas N.** Orgonavirág dal.
27657. — Csókos nótája.
27692. — Keresem az Istent.
27837. — Erdősélen nagy a zivaj.
27883. — Ne emlegess engem.
27846. — A kalapom de sallangos.
27892. — Régi nóták, régi hangok.
27912. — Tovaszálló felbők.
27691. — Felejtél el, hogy hűtlen lettem hozzád.
28046. — A ki nem züllött soha.
27977. — Üzenet a táborból.
27978. — Három hervadt rózsák.
27978. — Elhagyottan, árván.
27978. — Nem vagyok züllött.
27978. — Bizony isten, alig látok.
27978. — Puskából a keresztje.
27978. — Ne korgasd te vén robotos.
27978. — Kapitány úr cresszen el.
28055. — Ne emlegess.
27984. — Én is tudtam imádkozni.
28026. **Szirmai.** Bakák a gránícson.
27890. **Szöllősy P.** A merre utam veszem.
28011. **Tarnay.** Gyöngyvirág I.
27585. **Vincze Zs.** Sohse tudd meg.
27570. — Marcsa-csárdás.

Operettek.

27940. **Chorin G.** Éjfél tánc (A báróné és a gróf).
27504. **Farkas J.** Hónapos szoba I.
27805. — Hónapos szoba II.
27675. **Gilbert J.** Buksi. I.
27676. — Buksi. II.
28044. **Granichstäden.** Császárné. I.

28044. **Granichstäden.** Császárné. II.
28082. **Hetényi.** Fiam papája. I.
28000. **Holländer.** Korzó szépe (Álmok-álmok).
28001. — Korzó szépe (Édes a nő).
27897. **Huska J.** Nemtudomka I.
27898. — Nemtudomka II.
27915. **Jakobi V.** Szibill I.
27916. — Szibill II.
27556. **Kálmán I.** Kiskirály I.
27557. — Kiskirály II.
27971. — Zuzsi kisasszony I.
27972. — " " II.
27862. **Lehár F.** Tökéletes asszony I.
27863. — Tökéletes asszony II.
28140. **Kálmán I.** Csárdás királyné I.
28141. — Csárdás királyné II.
27992. **Leitner.** Csókvasár.
28015. **Ötvös A.** Rózsaszál.
27678. **Reinhardt H.** Diákhercegnő I.
27679. — Diákhercegnő II.
27955. **Rubens.** Napsugár kisasszony I.
27956. — Napsugár kisasszony II.
27948. **Sas N.** Szölke Pepi I.
27949. — Szölke Pepi II.
28100. **(Schubert?)** Három a kis lány I.
28101. — Három a kis lány II.
28004. **Strauss O.** Legénybúcsú I.
28005. — Legénybúcsú II.
28111. — Csoda csók I.
28112. — " " II.
28131. — Csokoládé katona I.
28132. — " " II.
28072. **Szirmai.** Málnás Miska I.
28073. — Málnás Miska II.
27945. — Ezüstpille I.
27946. — " " II.
27950. **Vincze Zs.** Léní néni.
27920. **Walter Kallo és Szirmai.** I. II.
23. — Mozi király.
27672. **Zerkovitz B.** Gyerünk csak.
27596. — Aranyos I.
27597. — " " II.
27834. — Katona dolog I.
27835. — " " II.
27973. — Vándorfecskék.
28108. — Nefejejs I.

Teljes kivonatok.

(Zongora két kézre.)

450. **Butykay Á.** Hamupipőke.
452. **Fall L.** Der liebe Augustin.
453. **Humperdick.** Königs-kinder.
454. **Jarnó Gy.** Marinen Gustl (Tengerész Kató).
455. **Kálmán I.** Kleine Könyg.
456. — Czigányprimás.
457. **Netbal.** Lengyelvör (Polenblut).

48. SZ. 1916. (63. ÉVFOLYAM.)

SZERKESZTŐ
HOITSY PÁL.

BUDAPEST, NOVEMBER 26.

Szerkesztési iroda: IV. Vármeze-utca 11.
Kiadóhivatal: IV. Egyetem-utca 4.

Egyes szám
ára 40 fillér.

Előfizetési
feltételek:

Egészévre — 20 korona.
Félévre — 10 korona.
Negyedévre — 5 korona.

A "Világkrónika"-val
negyedévenként 1 koronával
több.

Külföldi előfizetésekre a postailag meg-
határozott viteldij is csatolandó.

A KIRÁLY LEGUTOLSÓ ARCKÉPE. — Vadasz Miklós rajza.

Vidéki megrendelésnél kérjük a cím olvasható kiírását.

Előfizetés küldendő: Országos Hangjegykölcsönző Intézet, Budapest, IV., Sütő-utca 2.